

Den frisatte
formand
S. 8-9Læreren er
samfundets joker!
S. 21

LÆRER

BLADET

STORE BEDEDAGSINDGREBET // Erhvervslivet skovler penge ind, og statens finanser er bundsolide. Ansatte i det offentlige er derimod i alvorlig grad presset - både på løn og arbejdsforhold. Alligevel skal de nu arbejde 7,4 timer mere om året. Hvad lærerne skal lave i de tilførte timer, bestemmer skolelederne. Men det særlige undervisningstillæg, som eventuelt udløses for de tilførte timer, kan de kigge langt efter. **Side 8-9**

50.000 PROTESTEREDE:

**SNITTERNE VÆK
FRA BEDEDAGEN!**

Odense Lærereforening

Danmarks Lærereforening kreds 82

Odense Lærereforening

Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Åbningstider

Mandag:
Kl. 9.30-16.00
Tirsdag og onsdag:
Kl. 9.00-15.00
Torsdag: Kl. 9.00-16.00
Fredag: Kl. 9.00-13.00
Formanden træffes efter aftale.

DLF/A - FYN

Forskerparken 10 D, 1. sal,
nr. 31 & 32
5230 Odense M
Tlf. 7010 0018

LærerBladet

Erik Schmidt,
ansv. redaktør
erik@fjordager.com
Bladet redigeres journalistisk. Lederen og den redaktionelle linje er ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdning.
Redaktionen er afsluttet
26. 2. 2023.

Foto:

(Hvis ikke andet er nævnt)
Erik Schmidt
Forsidefoto: Charlotte Holm og Dennis Vikkelsø sammen med Katrine Fylking fra Københavns Lærereforening til demonstration.

Næste blad

Udkommer ca. 16. 5. 2023.
Deadline 24. 4. 2023.

Netudgave:

Odenselaerereforening.dk

Oplag: 2.500 stk.

Grafisk tilrettelægning og tryk:

Stibo Complete

INDHOLD

SAMMEN OM SKOLEN I ODENSE // – Jeg oplevede især under Alexander von Oettingens oplæg om skolernes frihedsmuligheder, hvilken energi der opstod i rummet, når vi kickstarter en debat om pædagogik og didaktik, sagde OLF’s Dennis Vikkelsø efter konference.

S. 20

UNDERVISNING // Vildt ambitiøst undervisningsforløb om skyld, ansvar, samvittighed og filosofien Hannah Arendts tænkning i Odinskolens 9. klasse.

S. 18-19

LÆRER SAGDE OP // Charlotte Christiansen fra Agedrup Skole har altid været sådan én, der påtog sig de sværeste opgaver som lærer og pædagog. Men hun fik nok. Nu går hun til karriereplanlægning

S. 16-17

”MANGFOLDIGE LÆRINGSMILJØER” // – Der er nok forskellige syn på projektet. Men jeg synes, vi er blevet bedre til at kvalificere det, vi snakker om på møder, siger Sørine Vedsted Drejer fra Tarup Skole.

S. 4-5

- 4 **De drøfter mikrohandlinger**
- 5 **Projektet er en glidebane**
- 6 **Skruen strammes**
- 7 **Stærk markering af utilfredsheden**
- 8 **Den frisatte formand**
- 10 **Forbedret arbejdsmiljø for CSV-lærere**
- 13 **Forhandling kan læres**
- 14 **Foreslår skolen flyttet**
- 15 **Her skælder vi ikke ud**
- 16 **Jeg har givet, hvad jeg har!**
- 20 **Sætter barren højt**
- 23 **Glidende fornyelse**

NOTITS

STORE BEDEDAGS-DEMO

Odense Lærereforening var med sammen med en stor flok fra Odense, da Fagbevægelsens Hovedorganisation den 5. februar sendte 70 busser fra hele landet til København for at deltage sammen med 40-50.000 andre på Christiansborg Slotsplads i demonstrationen mod regeringens planer om at afskaffe St. Bededag.

Det blev en søndag, der viste fagbevægelsens tætte sammenhold. Der var stærke taler, og Anne Linnet og Tessa leverede god underholdning.

72%

af de vælgere, der stemte på Socialdemokratiet, er imod regeringens afskaffelse af store bededag.

KILDE: Fagbevægelsens Hovedorganisation på fho.dk

MEDLEMSARRANGEMENT MED SVEND BRINKMANN

På Odense Lærereforenings generalforsamling i 2022 blev det besluttet kun at afholde generalforsamling hvert andet år – i de lige år.

I stedet for generalforsamling i 2023 har styrelsen i OLF besluttet at afholde et medlemsarrangement med et foredrag af Svend Brinkmann om ”Børns trivsel” med efterfølgende spisning og fest.

Arrangementet med Svend Brinkmann afholdes i Odense Congress Center fredag den 10. marts.

Uoverskuelige konsekvenser for skolen

Erik Schmidt
LærerBladets
redaktør

OKAY, DET ER VILDT!!

Jeg har fundet forskellige tekster om muligheder og problemer med ChatGPT, der er en chatrobot på steroider, som med en beskeden fodring blandt andet kan formulere og redigere tekster.

Jeg har sat den til at skrive en redaktionel leder på baggrund af flere forskellige tekster, jeg har fodret den med, og til at minimere mine samlede originale tekster fra 9.387 enheder til ca. 1.200 med fokus på sig selv – altså ChatGPT – sprog og kognition.

Her er teksten, som den spyttede ud i løbet af 10 sekunder.

”ChatGPT har vakt opsigt i uddannelsessystemer verden over og har fået både eksperter og elever til at slå kæberne ned af begejstring. Chatrobotten, der er udviklet af OpenAI, er specialiseret i dialog og kan hjælpe med at besvare spørgsmål, generere indhold og endda føre samtaler. Det er kunstig intelligens på et hidtil uset niveau.

Selvom værktøjet kan give hurtige og nemme svar på spørgsmål, er der også bekymringer om, at det ikke opbygger kritisk tænkning og problemløsningssevner, som er afgørende for akademisk og livslang succes. Derfor er Aarhus Universitet og flere uddannelsesinstitutioner i USA begyndt at blokere adgangen til ChatGPT under eksamener og undervisning.

På trods af dette ser professorer og forskere i kunstig intelligens en stor mulighed i ChatGPT, og mener at den bør integreres i undervisningen for at hjælpe eleverne med at lære bedre og mere effektivt. Softwareudvikler

og professor Jeppe Bundsgaard fra Aarhus Universitet mener, at det er ”altafgørende” at integrere ChatGPT i undervisningen og beskriver chatrobotten som ”mindblowing”.

ChatGPT har allerede hjulpet mange elever med at forbedre deres læringsoplevelse, og dens potentiale er stadig uudnyttet. Mens bekymringerne om dens påvirkning på kritisk tænkning og problemløsningssevner er berettigede, bør ChatGPT ses som et værktøj, der kan supplere undervisningen og hjælpe eleverne med at lære på en mere interaktiv og engagerende måde.”

DET VAR DET! Ret imponerende, men også skræmmende, at robotten kun i ringe omfang fik indvendingerne med: Problemerne med sprog, kognition og koncentration, som brugen af den vil efterlade.

En forudsætning for, at man kan lagre ny information i langtidshukommelsen, er, at den bearbejdes i arbejdshukommelsen. Den, der arbejder, lærer. Men det bliver der ligesom ikke så meget af med ChatGPT.

Og hvad med kritisk stillingtagen, originale tanker, kreativitet – og hele den juridiske rettighedsproblematik.

For ikke at tale om eksamenssnyd, phishing, manipulation og falske nyheder.

ChatGPT er begyndelsen til en ustyrlig udvikling, der på én eller anden måde må sættes rammer for.

Den truer med at gøre os dovne og tilbagelænedede. Sproget former verden. Men hvad er det for en verden, vi ønsker? ▲

En forudsætning for, at man kan lagre ny information i langtidshukommelsen, er, at den bearbejdes i arbejdshukommelsen. Den, der arbejder, lærer.

LØNSTIGNINGER

Pr. 1. 4. 2023 er der generelle lønstigninger på 0,30 % på det kommunale område, hvilket svarer til ca. 100 kr./måned.

Der er større stigninger i vente for ansatte på statens område (SOSU, Odense Designakademi og Rudolf Steinerskolen). Her er lønstigningen 1,48% (de får den store stigning her) + udmøntning af reguleringsordningen. Det giver i alt ca. 500 kr./måned.

Næste lønstigning fra OK21 er pr. 1. oktober.

Det er på høje tid, at vi som samfund gør op med det kollektive bedrag, at elevers læring og udvikling bedst understøttes ved en skærm.

Forskerne Louise Klinge og Dorthe Aagaard i Politiken-kronik, 9. januar 2023

SPOT PÅ RAMMER OG VILKÅR

OLF er aktivt gået ind i arbejdet med medlemmerne for at sætte fokus og spot på temaerne ”Det hele arbejdsliv” og ”Profession, folkeskolen og uden for folkeskolen”.

OLF har støttet TR i forberedelsen af Faglig Klubmøder og også tilbudt at deltage i afviklingen.

Vi står nu med en fælles viden, om hvad der skal sættes fokus på – ikke mindst inklusion og seniorvilkår.

Vi kan bruge vores fællesskab til at løftesammen. Noget løfter vi på lærerværelset, noget sammen med ledelsen, noget i kredsen og noget sammen med cheferne i forvaltningen.

De drøfter mikrohandlinger

MANGFOLDIGE LÆRINGSMILJØER // Selv om rådkvinde Susanne Crawley har sagt, at hun vil forsøge at friholde lærerne fra flere centrale projekter, skal alle Odenses skoler igennem det toårige projekt ”Sammen om mangfoldige læringsmiljøer”, som kræver tid. Men det gode er de kollegiale samtaler, og der er lokal medindflydelse, siger både Henrik Vorager fra Ejerslykkeskolen og Sørine Vedsted Drejer på Tarup Skole

Henrik Vorager er tillidsrepræsentant på Ejerslykkeskolen. Nu er han også læringsagent. Selv foretrækker han nu at blive kaldt vejleder.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Trods mere end 10 år med inklusionsloven, henvises i dag som før mange skoleelever til specialtilbud. Afstanden mellem idealer og praksis vokser.

Den udvikling ønsker Odense Kommune at vende, så flere elever kan nyde godt af at være en del af det almene klassefællesskab på den lokale folkeskole.

Derfor har skoleforvaltningen i samarbejde med UC Lillebælt tidligere sendt en ansøgning til A.P. Møller Fonden om midler til det toårige projekt ”Sammen om mangfoldige læringsmiljøer”.

Kommunen har fået 8.960.000 kr. til projektet, som alle Odenses folkeskoler er forpligtet til at deltage i fra 2022-2024.

OBSERVERE OG ANALYSERE

Alle skoler skal som led i indsatsen for de mangfoldige læringsmiljøer derfor ”arbejde med at udvikle og forankre en kultur, hvor medarbejdere sammen observerer elever og undervisning, afprøver forløb, indsamler viden og analyserer praksis.”

Alle medarbejdere skal også gerne blive i stand til gennemføre en varieret og differentieret undervisning, hvor der er plads til forskellighed, og hvor flere elever

oplever sig som omkompetente, deltagende og medbestemmende.

Nogenlunde sådan står der i ansøgningen til A.P. Møller Fonden, og den har altså givet kasse.

På Ejerslykkeskolen er Henrik Vorager såkaldt ”læringsagent” eller PLF-agent (PLF = pædagogiske læringsfællesskaber), men foretrækker at

blive kaldt vejleder.

Alle vejlederne har dette år fået 50 timer hver, men de er nok brugt til de kurser, vi har deltaget i, mener Henrik.

– Men så bruger jeg nogle AKT-timer, når jeg skal sparre med årgangsteamet.

TO MØDER OM UGEN

– Vi holder nok to årgangsmøder om ugen. Det er her, vi har tid til at drøfte såkaldte ”mikrohandlinger” fra undervisningen.

Ejerslykkeskolen har dog den særlige fordel, at skolen som den eneste i Odense tidligere fik en særlig treårig bevilling af kommunen til inklusionsfremmende foranstaltninger, så der er flere lærertimer at råde over.

Henrik Vorager ser det som en styrke for årgangsteamene, at de får drøftet pædagogiske temaer.

– Det styrker det gode samarbejde i årgangsteamene, og det kan så herfra udbredes til afdelingerne.

I 23-24 skal der arbejdes med data, men Henrik Vorager definerer det bredt.

– Det må bygge både på beskrivelser, elevprodukter, observationer, cases og bagest i rækken test og prøver.

I projektets styregruppe på skolen deltager skoleleder, souschef, afdelingsledere og de tre vejledere.

ATTRAKTIVT FOR TEAMS

Også Sørine Vedsted Drejer, der er én af fire PLF-læringsagenter og årgangskordinator på femte årgang på Tarup Skole, synes, at projektet er ”klart positivt” og attraktivt for teams.

– Der er nok forskellige syn på projektet. Nogle har lidt nej-hatten på, og nogen går all-in. Men det er fint nok.

– Jeg synes, vi er blevet bedre til at kvalificere det, vi snakker om på møder.

– Jeg synes, vi er blevet bedre til at kvalificere det, vi snakker om på møder, siger Sørine Vedsted Drejer, der er såkaldt lærings-agent på Tarup Skole.

– Vi kan begynde et møde med at snakke om ”mikrohandlinger” i undervisningen.

– Det kan for eksempel være ”deltagelsesmuligheder for alle elever”. I traditionelt gruppearbejde er der tit én ud af fire,

der ikke fungerer. Så kan vi tale om at være mere konkrete om forskellige roller, man kan have i en gruppe, så der er mulighed for alle.

– Man er nemt tilbøjelig til bare at overlade styringen til eleverne selv, men det er os som lærere, der skal facilitere arbejdet.

– Vi skal også prøve at blive bedre til at bruge data. At gøre det mere attraktivt. Og data kan altså også være elevtekster og observation. Men det hele kræver tid.

– Vi kunne godt bruge flere lærertimer til årgangsmøder, siger Sørine.

FIRE FORLØB

Alle medarbejdere har fire læringslaboratoriedage i deres team over en to-årig periode – ét lærings-laboratorie pr. halvår. Alle klasseteams gennemfører således fire forløb, der er udvalgt og tilrettelagt lokalt.

Læringslaboratoriedagen består af virtuelle vidensoplæg, bearbejdning af data, refleksioner og planlægning af nye tiltag i egen praksis.

Mellem læringslaboratoriedagene afprøves nye tiltag i egen praksis, som løbende kvalificeres og justeres på teammøder.

Desuden afholdes netværksmøder for ressourcerpersonerne og ledelser, hvor der udveksles viden og erfaringer på tværs af skolerne.

Projektet ledes af professionshøjskolen UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

Der er lavet en fælles hjemmeside for alle kommunens folkeskoler – *mangfoldigelæringsmiljøer.dk*

Her findes alt materiale, som skal bruges til ”de virtuelle læringslaboratoriemoduler” og inspiration til egen praksis.

Alle er koblet på en skolemappe på hjemmesiden, hvor skolen kort skal beskrive, hvordan man ”organiserer og rammesætter” arbejdet.

MEN HVORFOR?

Men hvorfor har B&U-rådkvinde Susanne Crawley dispenseret fra sit eget tidligere standpunkt om at begrænse centrale projekter, som tager af lærernes tid og risikerer at flytte fokus fra selve undervisningen til dataindsamling og evaluering?

– Vi har arbejdet med en inklusionsdagsorden i skolen gennem mange år. ”Mangfoldige læringsmiljøer” er udtryk for, at forvaltningen fik tildelt fondsmidler fra A.P. Møller Fonden til kompetenceudvikling af lærere og andre medarbejdere i skolerne.

– Vi fik tildelt 9 millioner kroner, og dem har vi naturligvis brugt, oplyser hun. ▲

Projektet er en glidebane

FONDSSTYRET SKOLEUDVIKLING // Ved at invitere fonde med ind, lader man private virksomheder købe sig til medbestemmelse på det pædagogiske og didaktiske grundlag, mener lærer og styrelsesmedlem Maria Persson

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Lærer og OLF-styrelsesmedlem Maria Persson vil gerne have ro om folkeskolen.

Hun er ikke imod projekter eller udvikling – og ro om folkeskolen skal ikke forveksles med stilstand, siger hun!

– Men jeg bliver bekymret, når fondsfinansierede midler sponsorerer folkeskolernes udvikling. Det burde være i kommunernes egen interesse at investere i folkeskolen og elevernes og lærernes udvikling – og dette gøres ikke ubetinget ved at invitere udefrakommende aktører med ind på folkeskolens arena.

Ved at invitere fonde med ind, lader man ifølge Maria private virksomheder købe sig ind på rettighederne til medbestemmelse på det pædagogiske og didaktiske grundlag og beslutninger.

– Samtidig er det svært at gennemskue, hvad disse fonde og virksomheder skal have til gengæld. Er der en forretnings-tanke bag, eller er det en oprigtig inte-

Maria Persson bliver bekymret, når fondsmidler sponsorerer folkeskolernes udvikling som nu med ”Sammen om mangfoldige læringsmiljøer”.

resse i at forbedre eleverne og lærernes vilkår, læring og trivsel.

– Uanset er det i min optik en glidebane, at den manglende interesse i at investere i folkeskolen spises af med penge ude fra – man får næsten lyst at fortælle historien om ”Kejserens nye klæder”.

– Fondsmidler burde ikke skulle understøtte den manglende vilje til at investere i folkeskolen i Odense.

SVÆRT AT TAGE EJERSKAB

Mange lærere oplever, at udefrakommende projekter og tiltag flytter tid og fokus fra kerneopgaven, siger Maria Persson.

– Når nye projekter og tiltag kommer ovenfra uden reel medbestemmelse eller medindflydelse på hvilke projekter, der giver mening for den enkelte skole, bliver det svært at tage ejerskab.

– Det tager tiden fra de ideer, der kunne have vokset i lærerne selv. Udvikling kommer indefra!

– Hvis politikerne i Odense Kommune ønsker udvikling i folkeskolerne, kunne de jo starte med at spørge lærerne, hvad og hvor de gerne vil udvikle sig hen – spørge lærerne, hvad de virkelig mangler. Spørge, så det ikke bliver en ”one size fits all” uanset projektets navn.

– For vi behøver ikke gå i takt for at gå i sammen retning! ▲

PÆDAGOGISKE LÆRINGSFÆLLESSKABER - DIDAKTISKE TEMATIKKER

Herunder findes digitale læringsmoduler til de 4 didaktiske tematikker, skolen eller de forskellige teams kan vælge mellem:

Fællesskabende didaktikker

- Varierede arbejdsformer
- Udvikling af læringsmiljøer
- Didaktiske læremidler og modaliteter
- Struktur og variation i undervisningen

Klasse- og læringsledelse

- Motivation
- Varierede arbejdsformer
- Det fysiske miljøes betydning for børn og unges læring
- Interaktion i undervisningen

Relationer

- Feedback i undervisningen
- Fællesskabende didaktik
- Udvikling af læringsmiljøer
- PLF-moduler

At være et professionelt samarbejdende team

- Teamkontrakt og møde
- Dataindsamling 1
- Dataindsamling 2

KILDE: *mangfoldigelæringsmiljøer.dk*

Skruen strammes

BUDGET 2024 // Der skal findes nye effektiviseringsgevinster. Det endelige budgetforslag behandles 13. 9.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Allerede nu bliver der varmet op til forhandlingerne om Budget 2024.

Økonomiudvalget har i begyndelsen af februar vedtaget den overordnede ramme, som B&U-udvalget indretter sit forslag til budgetbidrag efter. De forskellige elementer i udvalgets budgetbidrag forventes vedtaget den 21. juni 2023.

Arbejdet med anlægsønsker fra Børn-

B&U-rådkvinde Susanne Crawley (RV) skal i gang med effektiviseringsstræbelserne.

og Ungeudvalget er også påbegyndt i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen.

På baggrund af udmeldingen fra Økonomiudvalget igangsættes fire budgetanalyser. De skal bidrage til at skabe råderum og ”finde løsninger på personaleudfordringen”, som det hedder i oplægget.

Analyserne drejer sig ifølge udspillet om:

- Tiltrækning af nye borgere og virksomheder. At styrke det fremadrettede indtægtsgrundlag
- Velfærdsteknologi – digitalisering og rekruttering. At sikre 350 flere medarbejdere via digitalisering
- Frisættelse og koordinering. At frigøre midler via frisættelse
- Indkøb/samarbejde. At frigøre midler via indkøb, øget konkurrence og nye samarbejder

Børn- og Ungeudvalget vil blive inddraget i de analyser, der handler om velfærds-

teknologi, digitalisering, rekruttering, frisættelse og koordinering samt indkøb og samarbejde.

EFFEKTIVISERINGSKRAV ØGES

Børn- og Ungeforvaltningen deltager desuden i en opdatering af befolkningsudviklingen, den såkaldte demografimodel.

Økonomiudvalget vil inden sommerferien få en præsentation af den opdaterede demografimodel, som selvfølgelig har betydning for både indtægter og udgifter.

Odense Kommune har i en årrække haft et årligt effektiviseringskrav på op til 0,5 % af servicerammen, og denne strategi ønsker Økonomiudvalget at fortsætte.

De 0,25 % svarende til 22,1 mio. kr. i Budget 2024 går til fælles prioriteringer. For Børn- og Ungeudvalget udgør beløbet 7,6 mio. kr. Den anden halvdel effektiviseres og omprioriteres i de enkelte udvalg.

Ved Budget 2025 regnes med, at effektiviserings- og omprioriteringskravet øges til 0,75 %, hvoraf de 0,25 % skal prioriteres i udvalgene.

Det samlede budgetforslag til byrådet behandles den 13. september, og den 14.-15. september går det løs med de politiske forhandlinger. ▲

Task force skal hjælpe rådvilde politikere

TASK FORCE // Opbakningen til den lokale folkeskole er svindende, og politikerne er bange for, at folkeskolen mister sin relevans og appel til moderne forældre

TEKST Erik Schmidt

I forbindelse med budgetforliget for 2023 besluttede Odense Byråd, at der skal nedsættes en ekstern rådgivningsgruppe, en såkaldt taskforce, der skal komme med forslag til, hvordan folkeskolen bliver mere velfungerende og attraktiv.

I forligsteksten lægges der vægt på, at opgaven er, at taskforcen skal komme med bud på

- 1) Hvordan tiltrækning til distriktsskolen øges.
- 2) Hvordan man sikrer mere blandede skoler.
- 3) Hvordan man styrker elevernes motivation og trivsel i folkeskolen.

Den kan også af egen drift udpege og komme med anbefalinger på andre områder af betydning for folkeskolen.

Task-forcen er endnu ikke nedsat.

– Det varer dog ikke længe, før vi kan afsløre, hvem der bliver medlemmer af taskforcen på folkeskoleområdet, siger rådkvinde Susanne Crawley.

Baggrunden for nedsættelsen af den eksterne rådgivningsgruppe kan man læse om i forligsteksten.

STIGENDE PRES PÅ SPECIALTILBUD

– Opbakningen til den lokale folkeskole er en væsentlig faktor for sammenhængskraften i lokalområderne. Forligspartierne ønsker derfor, at de lokale skoler i endnu højere grad kan tiltrække distriktets børn samtidig med, at der skabes blandede skoler, hvor børn fra alle lag i samfundet mødes, hedder det.

– Langt de fleste børn trives godt i skolen, men der er fortsat for mange børn, der

har det svært i løbet af skoletiden, mener politikerne, der ønsker, at rådgiverne udarbejder forslag til, hvordan man kan styrke elevernes trivsel i folkeskolen.

Der er mange udfordringer.

– De fagprofessionelle i skolen peger på, at flere og flere børn er vanskelige at inkludere i skolen, hvilket betyder stigende pres på kommunens specialtilbud og øgede udgifter hertil.

– Optag på både lærer- og pædagoguddannelsen peger på, at folkeskolen desuden vil komme til at opleve massive rekrutteringsudfordringer inden for få år.

– Hertil kommer, at folkeskolen på lange stræk er skabt i industrisamfundets billede, og derfor har en iboende risiko for at miste sin relevans, folkelige legitimitet og appel til moderne forældre og deres børn, siges der i forligsteksten. ▲

Mange af fagbevægelsens medlemmer oplever ikke, at gevinsterne i samfundsøkonomien er ligeligt fordelt, og utilfredsheden med løn- og arbejdsvilkår breder sig. DLF-tillidsvalgte fra hele landet deltog i demonstrationen på Slotspladsen i København. Fra Odense deltog blandt andre formand Charlotte Holm og næstformand Dennis Vikkelsø. T.v. for de to er det formanden for Københavns Lærerforening, Katrine Fylking, og t.h. er det Gitte Mailand fra Odense.

Stærk markering af utilfredsheden

STORE BEDEDAGSINDGREBET // Lærerne skal arbejde 7,4 timer mere. Derfor vil antallet af lærerstillinger blive skåret ned, vurderer Danmarks Lærerforening.

TEKST Erik Schmidt

50.000 var den 5. februar samlet på Slotspladsen foran Christiansborg for at sætte tryk på protesten mod regeringens indblanding i løn- og arbejdsvilkår. Der har ingen forhandlinger været med arbejdsmarkedets parter.

”Snitterne væk fra den danske model!”, lød én af parolerne.

DLF-tillidsvalgte og medlemmer fra hele landet deltog i demonstrationen på Slotspladsen i København. Fra Odense deltog blandt andre formand Charlotte Holm og næstformand Dennis Vikkelsø.

Regeringen fik dog den 28. 2. sit forslag om at fjerne bededagen vedtaget.

Afskaffelsen af den særlige helligdag skal ifølge regeringen bruges til at finansiere forsvaret.

Ifølge Finansministeriets opgørelse vil afskaffelsen af Store Bededag give 3,2 milliarder kroner ekstra i statskassen hvert år. Denne vurdering er dog draget i tvivl af andre økonomer.

2.700 FÆRRE OFFENTLIGT ANSATTE
Afskaffelsen vil ifølge fagbevægelsens be-

regninger betyde stillingsreduktioner på ca. 2.700 færre offentligt ansatte.

I lovtæksten omregnes afskaffelsen af store bededag til 7,4 ekstra arbejdstimer for en fuldtidsansat på et år. Da lærerne har en årsnorm, kan disse timer enten planlægges som én arbejdsdag mere eller fordeles på flere arbejdsdage i løbet af skoleåret, vurderer Danmarks Lærerforening ifølge folkeskolen.dk

Det er op til den enkelte kommune og skoleleder at tage stilling til, hvad læreren skal lave i de tilførte timer. Det må dog ikke medføre øgede udgifter til undervisningstillæg, som udløses til lærere, der underviser mere end 750 timer årligt.

Ifølge Folkeskolen.dk forventer Danmarks Lærerforening, at kommunerne og skolerne vil reducere antallet af lærerstillinger svarende til de 7,4 arbejdstimer per lærer, som de nu får til rådighed. Det vil sandsynligvis medføre færre lærere i folkeskolen, lyder vurderingen.

SOLID SAMFUNDSØKONOMI

Mange af fagbevægelsens medlemmer oplever ikke, at gevinsterne i samfundsøkonomien er ligeligt fordelt.

Betalingsbalancens viste i 2022 et overskud på omkring 350 mia. kroner, og statskassens overskud var på 128 mia. kr. Det var baggrunden for, at en række økonomer i et indlæg i Politiken for nylig gjorde opmærksom på den solide samfundsøkonomi.

Erhvervslivet skovler penge ind. Danmarks udlandsformue ligger på godt 2.100 milliarder kroner. Der er i det hele taget faldende gæld og stigende formuer i Danmark.

Efter et år med buldrende inflation, og alvorlig nedgang i familiernes økonomi, kræver fagforeningerne derfor væsentlige lønforbedringer ved de kommende overenskomstforhandlinger.

Der er netop indgået aftale mellem Dansk Industri på arbejdsgiversiden og CO-industri, som skal til afstemning.

Sammenkædning mellem afskaffelsen af store bededag og overenskomsten blev dog her afvist af både arbejdsgiver- og arbejdstagerside. ▲

DEN FRISATTE FORMAND

PORTRÆT // Lærernes formand gennem 18 år - heraf de stormfulde år 2013-2020 – Anders Bondo er stadig optaget af folkeskolens oplysningsmæssige og demokratiske opgave, og der er stadig fart over feltet, selv om kroppen brokker sig. Nu læser han til fagjournalist.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Lærernes tidligere formand, Anders Bondo Christensen er egentlig på vej til København til Champions League-TV-aften med sin afløser på posten Gordon Ørskov Madsen, hovedstyrelsesmedlem Thomas Andreassen og tidligere hovedstyrelsesmedlem Peter Hess.

Men han har takket ja til at stige af toget i Odense til en længere samtale med LærerBladet om, hvad han går og laver efter 18 år som lærerformand – de sidste syv år fra 2013-2020 underlagt et ekstremt pres. Men også om lærerfagets og demokratiets fremtid.

Anders Bondo har gennem årene haft en stor arbejdskapacitet og været i meget god form. Ud over det krævende arbejde, har han været i løbeklub og snuppet 38 maratonløb og i ferier rejst til europæiske lande i det gamle Folkevognsrugbrød, der nåede at runde 600.000 km, sammen med sin kone Gitte Hansen og tidligere sammen med deres fire børn.

UDDANNER SIG TIL FAGJOURNALIST

Der er stadig fart over feltet. Han er altid

i gang med noget. Men fysikken er ikke, hvad den har været. Energien er der, men kroppen brokker sig. Kraftværket arbejder dog, og der bliver lavet mange aftaler.

Anders Bondo er i gang med på to år at uddanne sig til fagjournalist. Tre dage om måneden skal han fysisk være til stede på Medie- og Journalisthøjskolen i København.

Undervejs er der opgaver, og han har lavet interviews med markante tidligere skolepolitikere som Merete Riisager (LA), Ellen Trane (V) og en podcast med Pernille Vigsø Bagge (SF).

Han skriver allerede til netmediet Altinget, men måske vigtigst har han en ide om, at han vil skrive en bog om den fundamentale værdikamp om folkeskolen, som er foregået gennem de seneste 20 år. En værdikamp der kulminerede med den dramatiske lockout af lærerne i 2013.

Alt om den sag er ikke kommet for en dag, og Anders Bondo er stadig en mand med en mission. Ligesom dengang han gik i 8. klasse og klatrede op i lygtepælene med "Nej til EF"-plakater.

Han er stadig optaget af folkeskolens oplysningsmæssige, folkelige og demokra-

tiske opgave og af at få givet "lærersjælen" status i skolen.

Desuden har han lige afsluttet en tidskrævende meget lokal sag, der landede hos ham, fordi den slags nu engang søger derhen, hvor de kan blive til noget.

FJERNVARMEN

Sidstnævnte drejer sig om at få fjernvarme til de to små landsbysamfund Avnbøl og Ullerup, 15 km fra Sønderborg, hvor Anders bor sammen med Gitte.

Et lille andelselskab, Avnbøl-Ullerup Varme, blev dannet med henblik på at erstatte gasopvarmningen med fjernvarme.

Der har været afholdt borgermøde i kirken, fordi der ikke var andre lokaler, der var store nok, og netop i morgen holdes et nyt møde.

– Jeg har nok arbejdet med projektet 20 timer om ugen i trekvart år og sat mig ind i varmforsyningsloven, rørtykkelser og alt muligt.

– Projektet ville indebære, at vi skulle låne 45 mio. kr., men der har været 98 procent tilslutning.

Fredag før vinterferien faldt en aftale på plads om, at Sønderborg Fjernvarme

vil overtage projektet som Sønderborg Varme, og der var ros fra borgmesteren.

– Så slipper vi da for at skulle rejse 45 mio. kr., siger han mildt underspillet.

En kæmpesejr har det været i det lille lokalsamfund.

VIL HOLDE SIG UNDER 70 KILO

Men det kniber mere med den gode fysiske form, end Anders Bondo af sig selv udbreder sig om, og han gør, hvad han kan for at holde den.

– Jeg har for mange år siden lovet mig selv, at jeg aldrig vil veje mere end 70 kilo, og jeg var på et tidspunkt oppe på 74!

Da kaffen under samtalen kommer på bordet, tillader han kun sig selv at indtage et halvt nøddehorn.

Forklaringen på vægtforøgelsen skal findes i, at han sidste sommer sprængte achillesenen under en fodboldkamp og derfor i en periode måtte bevæge sig frem i en kørestol og senere ved hjælp af krykker.

Det har krævet en nykalibrering af forholdet mellem krop og tempo, som aldeles ikke har passet den tidligere formand.

PRESSET HAR SLIDT PÅ KROPPEN

Hvad værre er, at han efter rekonvalescensen igen er begyndt at kunne mærke sin ryg på den trælse måde.

Da han for 4-5 år siden var midt i en arbejdsmæssig meget hård periode, blev han meget begrænset i sin bevægelighed på grund af en spinalstenose – en forsnævring i rygmarvskanalen.

Anders Bondo blev dengang opereret, og det hjalp fra første dag. Nu mærker han de samme symptomer. Det smerter, når han ikke sidder ned.

Værre endnu er det, at han ikke sover roligt og regelmæssigt. Efter to timer vågner han, som om kroppen var programmeret. Han går også til regelmæssig lægekontrol med både hovedet og hjertet.

Årene som lærernes formand i de stormfulde år fra 2013 til 2020 har sat sit præg på ham.

– Jeg har slidt mig op, konstaterer han usentimentalt.

PRAKTISK ANLAGT

Siden Anders Bondo kunne sætte sin autograf under en urimeligt længe ventet arbejdstidsaftale, A20, og slap tøjlerne til Danmarks Lærerforening, har han rekreeret sig gennem frivilligt arbejde og et friere liv.

– Jeg er på mange måder praktisk anlagt, så jeg har blandt andet bygget værksted derhjemme og bygget et anneks ved

vores sommerhus på Ærø. Vi har også en stor køkkenhave, der skal holdes.

For den frisatte Bondo er det en stor fornøjelse at kunne hjælpe de fire voksne børn, hvad enten det er med at passe børnebørn eller at hjælpe med ombygning af et hus.

– Jeg har været for meget hjemmefra gennem årene, og det er da gået ud over vores børn. Sådan er det. Men jeg påtog mig en opgave, og når man har sagt *a* må man også sige *b*.

Han trøster sig med, at børnene til gengæld har oplevet engagerede forældre.

JOURNALIST OG DEMO-SYMPATISØR

Ved den store demonstration den 5. februar mod regeringens bededagsindgreb på Slotspladsen ved Christiansborg var Anders Bondo til stede. Denne gang dog ikke som *very important person* eller taler, men som journalist.

Det var han godt tilpas med.

– Jeg glædede mig. Jeg ringede til Peter Hess. Jeg vidste, han nok skulle være der. Han er fanebærer. Snart stod vi sammen med gamle venner som Gordon (Ørskov, red.) og Dorte (Lange, red.) på Regnbuepladsen. Og også Katrine (Fylking, red.) fra Københavns Lærerforening og Charlotte (Holm, red.) fra Odense Lærerforening.

– Jeg kender jo rigtig mange kredsfolk og tillidsrepræsentanter fra lærerforeningen, så jeg fik hilst på mange. Kontakterne har det ellers med at forsvinde fra den ene dag til den anden.

Anders Bondo mener ikke, man skal regne med, at demonstrationen flytter regeringens beslutning.

– Fagforeningens rolle er anderledes med en flertalsregering. Men demonstrationen er en meget kraftig markering. ”Vi er her, og I er nødt til at lytte til os!”

– Det har den virkning, at ingen regering vil gøre noget lignende i mange år frem.

HVORFOR GÅR DET GALT?

Der en ting, den meget snart 64-årige Anders Bondo mener, skal afdækkes.

– Vi bør som samfund interessere os for, hvorfor de politiske beslutninger går så galt. Efter de seneste tre skolereformer er der ikke sket noget som helst fremskridt for skolen og eleverne.

Selv mener han, at den ekstreme partidisciplin er medvirkende. Det kvæler den demokratiske samtale, der er afgørende for at kvalificere beslutningerne.

Et andet væsentligt problem er, at den

fri forskning i høj grad er afløst af myndighedsbetjening, fordi universiteterne er dybt afhængige af bevillinger.

– Det er mig en gåde, at politikerne ikke har kigget mere til Finland, hvor skolen har høj status, og hvor undervisningsministeren på OECD-møder har stået og sagt om lærernes formand, at det var hans vigtigste samarbejdspartner.

– Hvorfor har politikerne ikke øje for, at det, der betyder mest for lærerne, er at kunne gøre sit arbejde godt. At lykkes med arbejdet, er det, der motiverer dem. Der ligger et kæmpepotentiale gemt her, som kan indløses med tillid.

– Man skylder skolerne at arbejde mere seriøst, siger han.

IKKE ACCEPTERE OUTPUT-STYRING

Man skal ikke blive forbavset, hvis man inden længe kan opleve Anders Bondo som foredragsholder.

– Jeg er optaget af, at vi skal kende vores fortid, så vi kan agere fornuftigt i fremtiden. Som lærer må man også have med, hvad det er for kampe, vi har taget.

– Vi er ikke bare lønmodtagere. Vi har en profession og et sprog, vi må forsvare, og vi har et ansvar.

Bondo vil ikke blande sig i den fagpolitiske diskussion, men der er en historisk fortælling og en kollektiv bevidsthed, som skal holdes levende.

– Skolen er ændret radikalt. Vi skal kigge frem, men vi skal ikke acceptere den outputstyring, der præger skolen. De nationale test har ingen betydning for det faglige niveau.

TO FORUDSÆTNINGER FOR DEMOKRATI

Anders Bondo mener, at én af folkeskolens og lærernes vigtigste opgaver er at skabe rammer, som gør, at eleverne lærer at tænke selvstændigt.

– Læringsmålstyring er ikke det, som fremtidens elever har brug for. Mange mål har det med at indsnævre.

– Folkeskolen spiller en helt særlig rolle for demokratiet. Et velfungerende demokrati fordrer oplyste borgere. Kundskaaber og personlig og alsidig udvikling er et værn mod falske nyheder og konspirationsteorier.

Lærernes tidligere førstemand mener, der er to forudsætninger for demokratiet: skolen og en kritisk presse!

Så det er nok ikke helt tilfældigt, at han efter at have forladt skolen nu er i gang med en journalistuddannelse. ▲

Forbedret arbejdsmiljø for CSV-lærere

LÆRERE I VOKSENSPECIALUNDERVISNINGEN // For lærerne i voksenspecialundervisningen er det nyt at være under samme tag, ledelsen opleves som ret fleksibel, en arbejdstidsaftale kom i 2019 endelig i hus, og trivslen er forbedret.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Der er en let opløftet stemning blandt lærerne i voksenspecialundervisningen VSU på den nedlagte Bellingeskolen.

Efter at have holdt til på forskellige adresser i Odense blev de samlede aktiviteter og lærerkræfter på VSU, som er en del af Center for Voksenspecialundervisning, CSV, i januar 2023 forenet i skolebygningerne fra 70'erne på Sædekildegårdsvej i Bellinge.

I forvejen holder både Kosmos Børnehus og et særligt skoletilbud under Ung Odense også til her. Men for VSU-lærerne er det nyt at være samlet og at have et fællesrum.

– Det er dejligt, siger lærer Helle Gammelgaard Kristensen.

– Ja, det er rigtig godt, istemmer hendes kollega Tina Høiberg.

TRIVSELSFORBEDRINGER

På CSV er der på det seneste skabt synlige trivselsforbedringer. Faktisk er én af de største trivselsforbedringer blandt Odenses skoler ifølge kommunens rapport fra 2022 at finde på CSV, hvis medarbejdere er organiseret i Odense Lærerforening.

Nyere fleksible og dialogsøgende ledere har spillet en vigtig rolle i den sag, mener flere lærere fra VSU, der er samlet om det store bord i fællesrummet for at tale med LærerBladets udsendte medarbejder. Udover Helle og Tina også Anne Berg Mortensen og Henrik Mumm. Heidie Fredensborg, der er medlem af Odense Lærerforenings styrelse og tillidsrepræsentant Katja Kok, der holder til på andre adresser, er med.

Netop fleksibilitet er et nøgleord i arbejdsmiljøspørgsmål, for sårbare unge følger ikke et nøje planlagt skema, og for lærerne er der mange såkaldte ad-hoc-opgaver.

Fv. tillidsrepræsentant Katja Kok, Helle Gammelgaard, Tina Høiberg og Henrik Mumm. Bagest th. Anne Berg Mortensen og forrest Heidie Fredensborg, der er medlem af Odense Lærerforenings styrelse.

PSYKISK SÅRBARE KURSISTER

CSV har flere forgreninger, og det er den gren, der bærer forkortelsen VSU, som nu er blevet samlet i Bellinge. Næsten samlet i hvert fald. Voksenspecialundervisningen i VSU omfatter kursister med sindslidelser og generelle indlæringsvanskeligheder. Senhjerneskadede hører dog stadig til på Rismarksvej i Odense.

Kursisterne på VSU i Bellinge, der er psykisk sårbare og typisk i alvorlig grad lider af enten angst, autisme, ADHD, depression, borderline eller lignende, modtager både undervisning og specialpædagogisk bistand.

De fleste har en "sag" i systemet, men man kan også godt være på skolen uden. Undervisningen foregår på større og mindre hold og i enkelte tilfælde individuelt én til én.

Før undervisningen begynder, udarbejder læreren i samarbejde med (eleven eller) kursisten en individuel undervisningsplan. Planen tager udgangspunkt i kursistens aktuelle situation, forudsætninger, behov og. Målet er, at kursisten lærer at kompensere for de udfordringer, der begrænser dem i forhold til at komme videre i livet.

Ud over undervisningen får kursisterne også specialpædagogisk bistand i form af rådgivning og vejledning.

– Vi er i nærheden af psykiatrien, og for mange handler det i første omgang om at komme ud af døren, at træde ind i et rum, at blive tryk, at lære at small-talk og sætte ord på noget. Senere måske at besøge steder ude i byen, formulere drømme og give noget af sig selv. Alt sammen for at komme tættere på job og uddannelse.

– Så kan der være fællesskabende opgaver som fx ”opfind en virksomhed” eller ”beskriv et samfund”, lav en kortfilm, og det kan føre til friere forløb, der gerne skulle ende med et praktikforløb, job eller uddannelse.

FØRSTE GANG UNDER FÆLLES TAG

Lærerne rundt om bordet på VSU i Bellinge er enige om, at det har betydet meget at være flyttet under fælles tag. Der er flere at danne relationer til, flere at sparre kollegialt og pædagogisk med.

– Bare det, at vi har et fællesrum, siger én.

– Ja, det er lang tid siden, vi har haft en solid fest, siger en anden med en supplerende alternativ vinkel.

Arbejdet er meget komplekst og svært at sætte på formel eller at indpasse i en opgaveoversigt, og arbejdsmiljømæssigt er det udfordrende, men det er også motiverende, mener lærerne.

– Der er meget kraft i det, at kursisterne er på vej i uddannelse, praktik eller job, siger Helle.

– Lærerne har lavt sygefravær og god trivsel her, siger Anne.

– Vi går et skridt længere for at komme på arbejde, for det kan være svært at erstatte en lærer med en vikar, fordi den personlige relation er så vigtig. Der er faktisk ikke nogen vikarer her. Vi føler et stort ansvar.

FLEKSIBEL LEDELSE

Det med det store personlige ansvar er en del af arbejdet, og det hjælper med en fleksibel leder.

Der tales som med én stemme rundt om bordet, når Anders Søndergaard Thomsen beskrives som sådan én.

– Han har tillid til os. Han tror på det, vi gør.

– Vi har meget handlefrihed. Meget indflydelse på, hvordan vi organiserer os, hvad vi bruger tid på, hvilket indhold vi benytter, og hvordan vi tænker udvikling.

– Vi har selvstyrende teams, tager meget ansvar og er meget selvkørende. Folk er her i mange år.

Anders Søndergaard Thomsen har fået kontor samme sted som lærerne, og det anser de for et gode.

– Vi ser ham mere end én gang ugentligt og også til teammøder.

Det lyder måske ikke overvældende, hvis man er folkeskolelærer, men lederen har mange opgaver ude af huset.

Der er tale om indtægtsdækket virksomhed, så der skal tales med jobkonsulenter, socialrådgivere og psykiatrien, og

Efter at have holdt til på forskellige adresser i Odense blev de samlede lærerkrafter på VSU, som er en del af Center for Voksenspecialundervisning, CSV, i januar 2023 forenet i skolebygningerne fra 70'erne på Sædekildegårdsvej i Bellinge.

der skal hentes opgaver, aftaler og kontrakter hjem.

For eksempel har CSV en aftale med Assens Kommune og Nordfyns Kommune om at levere ydelser inden for voksenspecialundervisningsområdet.

Organisatorisk hører CSV ikke hjemme under Børn- og Ungeforvaltningen i Odense, men under Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, og det kan også være herfra, der kommer nye opgaver. Det kan være i form af en forespørgsel: ”Vi har en gruppe unge, der er uddannelsesparate, men ikke kan komme ud af døren. Vil I lave et forløb 2 x ugentligt i 12 uger, der kan bringe dem tættere på? Hver lektion skal have et indhold, men det er lige så væsentligt at skabe mere trykthed for at kunne håndtere nye udfordringer.”

Men der skal også laves opsøgende og oplysende arbejde.

Det er dog ikke kun Anders Søndergaard Thomsen, der har mange opgaver ude af huset. Lærerne taler også med socialrådgivere og jobkonsulenter, hvilket de bruger en del tid på. Der er en masse relationel koordinering.

På den måde er de også en slags ambassadører for CSV.

ENDELIG EN LOKAL ARBEJDESTIDSAFTALE

Det meget sammensatte og tværfaglige arbejde stiller ikke bare store krav til fleksibilitet fra både leder og ansatte, men også til en arbejdstidsaftale, der kan beskytte lærerne.

I 2019 lykkedes det at indgå en lokal arbejdstidsaftale mellem Odense Lærereforening og Odense Kommune.

Det skete dog først i 2019, noget senere end lærerne i folkeskolen fik en lokalaf-

tale. Senere kom arbejdstidsaftalen A20 i stand, og den gælder også for lærere på CSV.

Lærerne skal ligesom i folkeskolen have en opgaveoversigt. For en fuldtidsansat lærer planlægges der ved skoleårets begyndelse med op til 680 undervisningstimer.

Med mere end 680 timers undervisning ydes der et tillæg, som for tiden er 150,- kr. pr. time.

– Vi har mange forskellige opgaver og funktioner, som ikke altid passer ind i en opgaveoversigt. Vi løser de opgaver, der kommer, når de kommer.

Lærerne arbejder desuden tit i 12 ugers forløb, så der kan være huller, hvor nogen er på vej ud og ingen nye kursister på vej ind.

– Men vi prøver at tydeliggøre, hvad der er undervisning og prøver at få vores faktiske opgaver til at passe med en årnorm.

– Det er undervisning, som er kernen i arbejdet, selv om vi bruger rigtig meget tid på den relationelle koordinering. ▲

CSV ODENSE- VESTFYN- BRANGSTRUP CENTER FOR SPECIALUNDERVISNING AF VOKSNE

- Med til centret, som ret beset hedder CSV Odense- Vestfyn- Brangstrup, hører også
- STU (særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse
 - i Assens, på Døckerslundvej og Rismarksvej i Odense).
- VSU (voksenspecialundervisning) (Bellinge Sædekildegårdsvej – SL sindslidende, GI generelle indlæringsvanskeligheder) SH (senhjerne-skadede på Rismarksvej)
- FVU – (forberedende voksenundervisning)
- Bo Brangstrup (kostskole)

Charlotte Holm
Formand
Tlf. 5071 0984

Dennis Vikkelsø
Næstformand
Tlf. 2629 2099

Niels Munkholm Rasmussen

Jan Andersen

Martin Vedkiær

Maria Persson

Henrik Oxholm

Heidi Fredensborg

Karen Heide-Jørgensen

OLF MENER

af Charlotte Holm, formand for Odense Lærerforening

Store Bededagsgate – et fejlskud af format

Regeringens nu vedtagne lov om at afskaffe Store Bededag er et eklatant brud på den danske model. Det er arbejdsmarkedets parter på lærerområdet, der forhandler løn og arbejdsvilkår, ikke via et diktat eller en lov. Det har de jo ligesom prøvet før i 2013. Det er et tillidsbrud mod den danske model. Den skal kunne fungere, så vi fortsat har et samfundsaseret, der gør, at vi kan finde fælles løsninger, der er bæredygtige.

Jeg undrer mig stærkt over, at erfaringerne fra 2013 ikke har gjort magthaverne klogere. Beslutninger som afstedkommer så stor modstand, er i min optik udtryk for dårlig dømmekraft – og man kunne fristes til blot at ønske dem held og lykke fremover! Nu har regeringen hele fagbevægelsen imod sig – det viste vi dem ved at samle kræfterne søndag d. 5. februar med en stor demonstration på Christiansborgs Slotsplads.

Forslaget er uigennemtænkt, og spørgsmålene står i kø. Nu skal vi arbejde 7,4 timer mere i en tid, hvor vi som samfund er klar over, at arbejdspresset er alt for højt. I en tid hvor lærerne oplever ikke at have tid til at forberede sig, tid til fordybelse, tid til at tage sig af elever, der ikke trives osv. Der tales om 4-dages arbejdsuge og

om at fastholde og rekruttere medarbejdere i den offentlige sektor, så vi fortsat kan bevare vores velfærdssamfund. Hvor er den røde tråd?

Det helt forenklede argument om at store bededag skal afskaffes til fordel for finansieringen af forsvarsforliget holder ikke. Det kan lige så godt være til finansiering af skattelettelser, men det er selvfølgelig ikke et argument, der rummer særligt meget patos og håb om, at vi godtager den slags følelsesmæssige afpresningsargumenter.

I de seks fynske lærerforeninger er vi gået sammen om at sende en opfordring til FH-Fyn om, at når vi holder 1. maj i år, så er det med faglige talere – ikke talere fra partierne. Vi har vanskeligt ved at se for os, at vi skulle stå skulder ved skulder med Socialdemokratiet sådan en dag, når de nogle måneder tidligere har fremsat et uigenomtænkt forslag.

Til statsministerens udsagn om at stå fast i stærk storm gav Mona Striib, der er formand for Forhandlingsfælleskabet, passende modsvar: ”Regeringen skal tænke sig godt om, for man kan ende med at stå så fast, at man står alene tilbage, når stormen har lagt sig”. ▲

Brinkmann om Børns trivsel & spisning og fest

OLF holder medlemsarrangement i form af et foredrag med Svend Brinkmann og efterfølgende spisning og fest.

Det sker den 10. marts 2023 på OCC med start kl. 17.00. Dørene åbnes 16.30. Fra kl. 21.00 kommer DJ Alexander Danker. Det koster 150 kr. at deltage.

KUN HVERT ANDET ÅR

På sidste generalforsamling blev styrelsens forslag om fremadrettet at holde generalforsamling hvert andet år vedtaget.

– Vi tager nye skridt sammen fra plejer til prøver, fordi vi tror på energien og involveringen af fællesskabet i både generalforsamlinger og medlemsarrangementer, siger Jan Andersen fra styrelsen.

Forhandling kan læres

TILLIDSFOLKET // Tillidsrepræsentanterne på Odenses skoler var på Odense Lærerforenings kursus i forhandlingens kunst med rådgiver Søren Viemose

Søren Viemose var med på sidelinjen, da A20 blev forhandlet.

Tillidsrepræsentanterne blev sat på prøver med forskellige typer af forhandlinger.

Kasper Winther Holm fra Kroggaardsskolen og Maja Vangslev fra Dalumskolen suger til sig.

Også en formand og en konsulent kan have brug for lidt sparring.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Forhandling handler først og fremmest om at flytte den anden part gennem argumenter og fakta, sagde Søren Viemose, der ledede kurset for tillidsrepræsentanterne fra Odenses skoler.

At det heller ikke behøver at være en kedelig disciplin at lære at blive bedre til at forhandle, opdagede deltagerne på lærerforeningens kursus, der for nylig foregik på Gl. Avernæs.

Viemoses oplæg handlede blandt andet om alt det, der foregår i forhandlinger og ikke mindst opmærksomhed om de uformelle dele af forhandlingerne.

Der er masser af ting der bare skal "klikkes" på plads i det daglige, sagde Søren Viemose blandt andet. Meget handler om god forberedelse og at finde de "integrative" områder, som er de områder, hvor begge parter får noget ud af forhandlingen.

A20 var udtryk for sådan en handel, sagde Viemose, der var med på sidelinjen, da aftalen blev forhandlet.

DER FORHANDLES OGSÅ OM MÅDEN, DER FORHANDLES PÅ

Lærernes tillidsrepræsentanter involveres i mange slags for-

Søren Busch Andersen fra Lumby Skole og Malene Fridén fra Stige Skole øver sig.

handling og i stigende grad. Kurset handlede både om at blive dygtigere til at håndtere det, der forhandles om, men også om måden der forhandles på.

Tillidsrepræsentanterne blev sat på prøver med forskellige typer af forhandlinger og skulle indtage forskellige roller.

Det var ikke det mindst sjove! ▲

Foreslår skolen flyttet

SPECIALSKOLER // Enghaveskolen og Nørrebjergskolen, der rummer nogle af de vanskeligst stillede elever, lider på grund af dårlige normeringer og underfinansiering. Enghaveskolen i særlig grad af alvorlig pladsmangel. Lærernes arbejdsmiljø er udfordret. Skolebestyrelsen foreslår skolen flyttet.

Enghaveskolen døjer ifølge skolebestyrelsen med for mange børn på for lidt plads, generel underfinansiering, støjgener, manglende personaleresourcer og utilstrækkelig faglighed.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Elever og personale ved specialskolerne Enghaveskolen og Nørrebjergskolen er udsat for hårdt pres af dårlige normeringer og manglende plads.

Både Enghaveskolen og Nørrebjergskolen rummer nogle af de mest sårbare og vanskeligst stillede elever med massive udviklingsforstyrrelser og svær autisme. De fleste elever er ikke i stand til at tale eller kommunikere uden særlig støtte.

Arbejdstilsynet har givet Odense Kommune påbud om at nedbringe støjgener på Enghaveskolen, og skolebestyrelsen har indgivet en klage over kommunen til Ankestyrelsen.

Bestyrelsen nægter at godkende skolens budget, fordi de vilkår, kommunen tilbyder, opfattes som ”decideret uansvarlige”.

Der bliver trukket store vekslere på lærerne og de øvrige medarbejdere.

– Vi har et virkelig presset arbejdsmiljø, siger lærernes tillidsrepræsentant, Simone Lægteskov.

Der er kommet markant flere elever til skolen de senere år, og derfor er alle faglo-

kaler inddraget til klasser og enkeltelever. Der er fx ikke længere et lokale til billedkunst.

– De seneste tre år har vi haft røde tal i Odense Kommunes trivselsrapport. Vi mangler plads til et stigende antal børn, der er mere og mere udfordret på funktionsniveau. Vi føler ikke, vi kan gøre det godt nok for eleverne.

– Vi har et stort sygefravær, og når nogen er væk, presser det resten. Det kan være svært at få vikarer, og man skal helst kende børnene og deres ”systemer”.

FOR LIDT PLADS

Ifølge skolebestyrelsens klage er der for mange børn på for lidt plads, generel underfinansiering sammenlignet med lignende skoler i andre kommuner, støjgener, manglende personaleresourcer og utilstrækkelig faglighed.

Flere ansatte er hverken uddannede lærere eller pædagoger.

Politikerne kan godt se, at det ikke holder med et elevtal på 159 autistiske børn på en skole med plads til 110. Derfor har Odense Byråd i budgettet for 2021 afsat

22,5 millioner kroner til en udbygning af skolen.

Antallet af elever skal desuden nedbringes. I stedet skal der oprettes tilbud på andre skoler, siger Michael Plauborg, der er pædagogisk chef i B&U-forvaltningen, til Fyens Stiftstidende.

Skolebestyrelsen mener dog, at en planlagt udvidelse på 500 m² er helt utilstrækkelig.

FLYT SKOLEN!

Enghaveskolens leder Jørgen Schoop mener, at politikerne skulle have taget fat i problemet for fem-seks år siden, hvor det blev formuleret.

Den politiske leder af B&U-forvaltningen, Susanne Crawley (RV), har erkendt problemet og vil nu rette fokus mod specialskolerne og ændre sin hidtidige opfattelse af, at hele folkeskolen samlet set skal have et økonomisk løft.

Specialskolerne er blevet B&U-politikernes og forvaltningens smertensbarn.

– Det bedste var at bygge en ny skole, der kunne rumme det, der er brug for, siger, Simone Lægteskov.

Skolebestyrelsen har flere alternative forslag, fx at skolen flytter ud til Athene-

– Vi har et stort sygefravær, og når nogen er væk, presser det resten, siger lærernes tillidsrepræsentant Simone Lægteskov.

vænget i den tidligere Klostermarksskolens bygninger, der senest har været brugt til vaccinecenter under Covid-19-pandemien, eller at andre egnede matrikler afsøges.

Til LærerBladet oplyser rådkvinde Susanne Crawley (RV) dog, at hun ved, at der arbejdes med løsninger i forhold til flere forskellige ting omkring Enghaveskolen og Enghaveskolens Børnehave.

– Skoleafdelingen fortæller, at forslaget om at bruge Klostermarksskolen på Athenevænget er blevet undersøgt grundigt i samspil med By- og Kulturforvaltningen. Det er ikke muligt at bruge bygningen.

Skoleleder Jørgen Schopps kommentar hertil er, at skolebestyrelsen også har peget på, at andet bør undersøges.

– Det koster langt mindre pr. m² at renovere end at bygge nyt. Erfaringerne fra Aarhus siger 10.000 pr. m² ved renovering og 45.000 pr. kvm ved nybyggeri.

KUN ÉN BRUGER IKKE BLE

Der er lukket for tilgang af nye elever, selv om de er diagnosticerede, og nogle af de nuværende elever på Enghaveskolen flyttes til barakker ved Provstegårdsskolen, indtil den planlagte udvidelse af Enghaveskolen om nogle år står færdig.

Simone Lægteskovs klasse med otte autistiske børn er én af dem, der skal flyttes til Provstegårdsskolen. Eleverne, er 7-10 år, og det er ikke uden problemer at fjerne dem fra de kendte rammer.

– Der er kun én, der ikke bruger ble og kun én har sprog. Til dem er vi 1½ lærer, 2 pædagoger, 2 medhjælpere og 2 pædagogiske assistenter. Vi er der ikke på én gang, men er vel i gennemsnit 5 på arbejde hen over dagen. Vi arbejder skiftevis, for vi er en heldagsskole, der fungerer fra kl. 8.30 til 15.00.

LAV TAKST

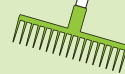
– Det har været et problem de seneste 5-6 år med økonomien og de fysiske rammer. Grundtaksten pr. elev på en tilsvarende skole i Albertslund er 720.000 kr., mens vi i Odense får 300.000 i gennemsnit.

– Da jeg begyndte var vi 3 lærere til 12 elever. Nu er vi 1½ til 8.

– Der er så mange ting, skolen selv skal finansiere. Det gælder, når vi skal tilpasse de fysiske rammer til behovet, der ændrer sig meget efter, hvilke funktionsnedsættelser børnene har. Vi er somme tider nødt til at lave rum til en enkelt elev.

Skolebestyrelsen på Enghaveskolen har fået oplyst, at sagsbehandlingstiden på den klage, der nu er indgivet, kan forventes at være mellem et halvt og et helt år. ▲

Her skælder vi ikke ud!

SKÆLDUD // Politikere, skoler og forskere står (åbenbart) på nakken af hinanden for at udskælde (!) skældud. Men hvad er skældud? vil Kristina gerne vide.

TEKST Kristina Malmer Rasmussen

FOTO Erik Schmidt

Odense skal være familiernes by. Og i familiernes by skælder vi ikke ud.

Sådan kan man i grove træk sammenfatte Susanne Crawleys debatindlæg d. 7. 2. på folkeskolen.dk.

Såfremt skældud defineres som Crawley (og Forældreforeningen) gør det, hvor en voksen ”*pludselig oplever sig selv stå over for et barn med hårde ord, løftet pegefinger og hævet stemme*”, må alle være enige herom.

Jeg har imidlertid meget svært ved at genkende scenariet fra min egen praksis. For det første forekommer det mig usandsynligt, at såvel stemmeføring som gestik får egen vilje og disse i uskøn forening og helt uden optakt udmønter sig i en urimelig overfusning af et stakkels, sagesløst barn. Faktisk tror jeg (håber jeg!) de færreste genkender det.

SKÆLDUD-METODEN

Nuvel. Går vi derimod ind på antagelsen om, at der formentlig er en episode, der har bragt parterne frem til den beskrevne, tilspidsede situation, kan man naturligvis tage pædagogiske drøftelser om, hvorvidt skældud-metoden er effektiv.

Meget forskning peger på, at skældud ikke har den ønskede effekt på adfærden. Så langt så godt.

Men her opstår den – for mig at se – største hurdle i hele skældud-miseren. Politikere, skoler og forskere står (åbenbart) på nakken af hinanden for at udskælde (!) skældud, men i iveren efter den skældud-fri skole (det skældud-fri samfund?) går et væsentligt spørgsmål tabt: Hvad **er** skældud?

I Crawleys og Forældreforeningens forståelse er det en uventet, højroret, verbal overfusning, flankeret af dirrende ‘min-fine-ven-pegefinger’. Det, der af et barn tidligere er blevet beskrevet som ‘at blive slået med stemmen’.

ALT UNDER ÉN HAT

Nu har jeg været lærer i 18 år, og det kan

tælles på én hånd, hvor mange gange jeg har oplevet det beskrevne scenarie.

Men hvad er så problemet?

Det er i min optik, at vi til en vis grad har spillet semantisk og fænomenologisk fallit og stoppet anvisninger, irettesættelser, vejledende samtaler, konflikthåndteringer, grænsesættninger, klasseledelse og (bevares) skideboller ind under én hat og kaldt det ‘skæld ud’.

Psykologen Rasmus Alenkær beskrev for nylig en undervisningssituation, hvor en dreng mente, at han havde fået ‘skæld ud’. Det viste sig, at drengen var blevet bedt om at vente, til det blev hans tur!

På samme måde har mine egne mellemtrins-elever oplevet at blive ‘skældt ud’, fordi en kollega havde henvendt sig til dem og spurgt, hvad de lavede på indskolingsgangen.

DE SMÅ KRIGERE

Selvfølger er der ingen, der skal råbe og skrig af børn. Men det må da være i alles interesse, at der bliver sat nogle hjørneflag eller tydelige rammer, så den enkelte kan trives og udvikles i et sundt fællesskab?!

Selv de børn, der med en ny (undskyld mig, men temmelig ulden og tvivlsom) betegnelse beskrives som ‘de små krigere’ har brug for tydelige rammer. Jeg ved det, thi jeg er selv mor til en!

Som både forælder og fagperson bliver jeg uendelig slap i koderne, når der fremstilles foraninger om, hvordan man skal være varsom med at stå fast over for ‘de små krigere’, da man som voksen bør være sig bevidst, at kampene ikke kan vindes. Dertil er de små, ukuelige sjæle alt for stæd....øh, viljestærke.

Av, min arm! Måske skulle vi få begrebsafklaret vores pædagogiske metoder, før ‘de små krigere’ indtager folkeskolen. ▲

KLUMME
RIVEN

Jeg har givet hvad jeg har!

LÆRER SAGDE OP // Charlotte Christiansen har altid været sådan én, der påtog sig de sværeste opgaver som lærer og pædagog. Men hun fik nok og sagde op pr. 1. januar. – Jeg brænder for opgaven, men den er blevet for stor! Nu ”går hun til karriereplanlægning” i A-kassen og pønser på at blive iværksætter.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

1. december 2022 sagde Charlotte Christiansen sit gode job op på Agedrup Skole. Hun er både uddannet pædagog og meritlærer, hun brænder for de elever, der har det sværest, og hun har masser af erfaring. Men hun orkede ikke mere.

Hun er 54 år. Nu har hun efter at have sundet sig et stykke tid meldt sig til et kursus, hvor hun vil lære at være iværksætter. ”Nye veje”, hedder kurset.

Hun kunne ellers godt i lidt længere tid have lyst til sin nuværende hverdag.

– Hver morgen står jeg op og træner i fitnesscenter. Jeg har to hunde, der skal gås tur med, og jeg drikker kaffe med mange forskellige veninder. Så laver jeg ting herhjemme. Og læser.

Maren Uthaug's nye basker af en fortælling, ”11%”, ligger på bordet.

– Den er vildt sjov. Måske lidt for sort og lidt for grænseoverskridende. Det er vist ikke noget for en mand.

FIK NOK

Charlotte Christiansen har arbejdet siden 1988, hvor hun blev student. Først arbejdede hun med arabiske flygtninge på en heldagsskole i Aalborg. Siden kom hun til Fyn og var blandt andet 10 år på Humlehaveskolen, indtil den blev lukket.

– Jeg brænder for børn med særlige vanskeligheder og behov, men det er blevet for stor en opgave.

– Jeg har altid været sådan én, der tog de tunge elever. Men jeg fik nok. Jeg ville godt have noget, der var lidt nemmere.

Da Charlotte stoppede, havde hun en mellemtrinsklasse, som hun havde haft, siden eleverne var små. 4-5 af dem var flyttet, og der var ifølge hende en del ressourcestærke elever, men en stor gruppe, som i høj grad havde brug for hjælp. Og en del med behov for særlige indsatser.

I lang tid havde hun haft det sådan, at hun skulle noget andet.

– Jeg forfulgte nærmest vores skoleleder Christian rundt på gangene og plagede

ham om at blive udlånt til undervisning af Ukraine-børn. Det fik jeg så lov til. Det var helt nyt og spændende og kaotisk, men tidsbegrænset.

– Jeg troede, at energien herfra ville følge med tilbage til Agedrup Skole. Det gjorde den ikke.

SOV DÅRLIGT

– Jeg er af den gamle skole. Jeg synes man skal være i fast arbejde, siger Charlotte.

– Men jeg sov dårligt, og jeg gik til læge, som foreslog, at jeg skulle stoppe.

Dagen efter gik Charlotte til ledelsen. Hun havde en måneds opsigelsesvarsel, så det var på tide, hvis hun skulle stoppe ved årsskiftet.

– Jeg skal ikke være her mere, sagde jeg, og en kæmpe stor sten forsvandt fra min mave samme dag, og 1. januar var jeg fri.

– Det var vildt fedt, at jeg ikke vidste, hvad jeg skulle. Jeg var ikke på nogen måde skræmt. Skolen forsvandt bare ud af mine tanker.

IKKE TALE SKOLEN NED

– Jeg vil ikke tale folkeskolen ned. Heller ikke Agedrup Skole eller ledelsen. Men vilkårene og de rammer, der er sat, er blevet for ringe.

– Inklusionen fungerer ikke godt nok. Der er ikke tilstrækkelig gode vilkår til, at den kan lykkes.

– Og så er der de forskellige DJØF-tiltag. Der er kick-off på alting. Giv folkeskolen mere ro. For fanden da. Hvorfor kommer initiativerne ovenfra? Der mangler i den grad kreativitet.

– Det mest karakteristiske ord for lærernes situation er magtesløshed, og mange synes, de har ydet nok, tror jeg.

VENDER IKKE FOLKESKOLEN RYGGEN

– Vi har så lave udgifter herhjemme, at jeg godt kan trække den lidt, inden jeg finder andet arbejde. Det behøver ikke at være noget fast. Men jeg vil ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet endnu.

– Jeg vil ikke tale folkeskolen ned. Men vilkårene for lærerne er blevet for ringe, mener Charlotte Christiansen.

– Hvis jeg havde kunnet gøre det, da mine børn var små, så havde jeg gjort det, men da havde jeg ikke råd.

I dag er Charlottes børn 22 og 24 år. Hun blev skilt for en del år siden og fandt siden sammen med Carsten, som har én på 26 år.

– Jeg vil ikke vende ryggen til folkeskolen. Men nu har jeg givet, hvad jeg har. Jeg har brug for en pause.

Charlotte Christiansen mener ikke, at Agedrup Skole var klar til, at der kom en del flere elever fra Vollsmose – nogle af dem med alvorlige problemer.

– Jeg har selv været 10 år i Vollsmose, så jeg ved godt, hvad det kræver af lærere og pædagoger. Jeg ved godt, hvad de elever har brug for.

– Men der var ikke de lærerkompetencer, som der er brug for. Blandt andet var der ingen lærere med baggrund i andre kulturer end den danske.

– Der er brug for lærere, der kender denne gruppe af elever.

– Den danske folkeskole bygger på demokratiske normer, solidariske værdier og samarbejdsformer. Og dem har en gruppe af vores minoritetsbørn ikke tilegnet sig, før de træder ind i skolen, mener Charlotte Christiansen.

Hun mener, der er brug for kulturforståelse og noget stabilt om disse elever.

– Som lærer skal man gerne være mere tydelig og somme tider ret firkantet. Det kan godt konflikte lidt med ”skældudfri skole” eller ”sådan gør vi ikke her”.

– Der er brug for lærere, der kan afklare misforståelser, der er brug for særlig sproglig opmærksomhed og for kulturbrobygning hele tiden.

ÆNDRET ELEVGRUNDLAG

– Elevgrundlaget på Agedrup Skole har ændret sig meget de senere år. Da jeg stoppede, havde jeg en klasse på mellemtrinnet med mange udfordrede elever og en del sprogligt svage.

– Nogle var næsten bedre til engelsk, fordi de meget tit spillede spil på computeren. 70 procent i den klasse var tosprogede. De fleste fra Vollsmose.

– Vi lavede individuelle handleplaner og holdt møder i ét væk. Der var massive problemer. Det var umuligt at nå i mål. Selv om jeg havde haft 50 timer, ville jeg ikke have været tilfreds med, hvad jeg gjorde.

– Nogle havde kun fået sporadisk begynderundervisning i læsning, da der kom flere nye elever fra Vollsmose.

– Samtidig var jeg læsevejleder, og det fik jeg fem timer om ugen til.

Da eleverne var yngre, kunne lærerne

– Nu har jeg meldt mig til et kursus, hvor jeg skal lære at være iværksætter. Måske vil jeg se, om jeg kan få en biks op at stå, siger Charlotte Christiansen, der har haft brug for en pause.

samarbejde og klassen have flere timer sammen med parallelklassen, men for to år siden blev der indført en ny struktur på skolen med små teams, og så kunne det ifølge Charlotte ikke lade sig gøre længere.

– Det drænedes min energi med en klasse, der var så tung, og det var hver eneste dag.

STØTTE FRA LEDELSEN

– Jeg fik støtte fra ledelsen, men i praksis er der alligevel mange ting, der ikke fungerer efter hensigten.

– Vi havde på et tidspunkt en pædagog tilknyttet i 7-8 timer om ugen, men vi ved alle, at når der er sygefravær, bliver andre taget ud til vikarer, så det er ikke stabilt nok.

– Vi fik også på et tidspunkt en pædagogpraktikant og en anden, som var i jobprøvning, men de her elever har altså brug for noget mere fast, en mere stabil indsats. Der er brug for et langt, sejt træk.

– Jeg fik god støtte fra skolens inklusionsvejleder, der også tog med til møder med forældre. Hun forlod dog skolen og fik arbejde et andet sted.

– Men vi fik ikke bevilget flere timer. Der var ingen særlige foranstaltninger.

INTERESSEN FOR ANDRE KULTURER

Charlotte er vokset op i Mariager i nærheden af Sødisebakke, som er én af de gamle centrale, kellerske institutioner for psykisk handicappede. Der arbejdede hun i flere sommerferier. Senere arbejdede hun med tosprogede elever på daginstitutionen Samara i Aalborg.

– Jeg har altid været interesseret i andre kulturer og subkulturer. Læst alt muligt.

Mens Charlotte var på heldagsskolen

i Aalborg, læste hun til pædagog, og hun var færdig med uddannelsen 1994.

– På skolen var jeg i fritidsdelen. Det var nogle af de mest socialt belastede børn, som dengang blev kaldt ”u-underviselige arabiske børn”. Ja, det hed det altså.

– Den dag, jeg blev færdig som pædagog, kørte en pædagog og fire elever fra indskoling op foran seminariet og stod med blomster til mig, da jeg var færdig. Jeg fik også et jobtilbud: ”Vil du ikke være pædagog hos os,” sagde de.

– I 2001 blev jeg ansat som pædagog på Humlehaveskolen og var souschef i nogle år på skolens SFO.

– Så var det, at man ville indføre hel-dagsskole i Vollsmose, og jeg kunne godt se, at der ikke var nogen fremtid i fritidsordningen, så jeg endte med at tage to år med meritlæreruddannelsen.

– Det første år havde jeg orlov på uddannelsen. Jeg var enlig mor med to børn og havde fuld tid på arbejde. Det andet år både arbejdede og læste jeg til lærer. Det var i 2004-2005.

MÅSKE KOMMENDE IVÆRKSÆTTER

– Nu har jeg meldt mig til et kursus, hvor jeg skal lære at være iværksætter. Måske vil jeg se, om jeg kan få en biks op at stå. Jeg tror, det skal være som konsulent, læsevejleder og lærer.

– Så kan jeg selv bestemme. Jeg kan forberede mig ordentligt, så det kan blive mere tilfredsstillende.

– Jeg har faktisk allerede været tre timer på Agedrup Skole, hvor de havde brug for hjælp til noget.

– Det kan også være, jeg skal lave noget andet sjovt. Jeg har været til et møde om karriereplanlægning på A-kassen. ”Nye veje”. ▲

Sætter barren højt

UNDERVISNING // Vildt ambitiøst undervisningsforløb om skyld, ansvar, samvittighed og filosofien Hannah Arendts tænkning i Odinskolens 9. klasse. Lærer Michael Greis Andersen har arbejdet sammen med blandt andre lektor Keld Skovmand om den didaktiske planlægning. Det er der før kommet spændende undervisning ud af.

Eleverne er først i dialog med sig selv og derefter med den anden – som her belejligt er sidemakkeren.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

– Sæt jer ned og luk skærmene ned, siger Michael Greis Andersen til eleverne i 9. b på Odinskolen, mens de sidste kommer ind fra frikvarter.

Der er kristendom på skemaet, og stort set alle eleverne kommer fra en kulturel eller religiøs baggrund, som ikke er kristen. Stort set alle eleverne har muslimsk baggrund.

Der er store spørgsmål på programmet. I dag drejer det sig om *arvesynden* – i bestemt ental.

Men timen og temaet som helhed er en del af et større forløb på seks uger, der ud over faget kristendom også omfatter tysk, historie og samfundsfag.

Omdrejningspunktet for forløbet er begreberne skyld og samvittighed og centrale vinkler af filosofien Hannah Arendts tænkning. Ret ambitiøst, vil mange formentlig tænke.

– Men det er vigtigt, at barren ikke sættes for lavt, siger lektor Keld Skovmand, der har en finger med i spillet. Han er med i lektionen som iagttagere, men har deltaget i hele den didaktiske planlægning

af forløbet sammen med Michael og Loa Bjerre, der er kollega til Keld og forsker og underviser i historiedidaktik, og som tidligere har brugt Michaels undervisning som empiri i sin ph.d.-afhandling.

– Det giver respekt i rummet med høje

Omdrejningspunktet er begreberne skyld og samvittighed, og det giver anledning til mange spørgsmål.

ambitioner og god forberedelse. Michael tager eleverne alvorligt, og det kan de mærke, så de tager ham alvorligt.

ARVESYNDEN

Arvesynd handler om, at alle mennesker er syndige, fordi Adam og Eva spiste æblet fra "Træet til kundskab om godt og ondt", fortæller Michael eleverne.

De lytter og virker for en udenforstående forbavsende interesserede. Gennem hele lektionen. Man kan se det på deres øjne. Religiøse tanker ligger dem ikke fjernt, selv om en elev gør opmærksom på, at sådan en ting som arvesynd ikke findes i islam.

Michael anerkender indvendingen, men fortsætter. Han fortæller om begrebets oprindelse og skriver med fingeren et par ting ned på det elektroniske smartboard af en tavle for at rekapitulere nogle begreber, klassen tidligere har arbejdet med. Men det er også det mest digitale, der sker i timen. Alt andet foregår analogt.

Eleverne får udleveret fem kopiark med et materiale, som Michael selv har lavet om arvesynden med præcise henvisninger og vigtige citater, billeder af Paulus, Augustin og den danske digter Søren Ulrik Thomsen og tomme felter, hvor eleverne skal skrive forklaringer på nogle af citaterne.

FASTHOLDELSE AF OPMÆRKSOMHED

Men først skal de gå i dialog med sig selv, og derefter med sidemanden. Der er spørgsmål og diskussion om forståelsen.

Med udgangspunkt i et Paulus-citat drøftes begrebet "den gode vilje": "Det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg."

Et andet citat af den danske digter Søren Ulrik Thomsen tages ind.

Eleverne drøfter tingene og prøver med egne ord at forklare, hvad både Paulus og Søren Ulrik Thomsen mener. De skriver deres svar ind i kopiarkene, som ved timens slutning sættes ind i mapper.

Arbejdsformen og fravalget af computer er nøje valgt af Michael Greis Andersen.

– Det er store fag med små timetal, og der er derfor mange afbrydelser. Der er 3 tysktimer, 2 historietimer, 2 samfundsfagstimer og 1 kristendomstime om ugen.

– Så hvis jeg skal fastholde elevernes opmærksomhed om indholdet, begreber og tankefigurer, så skal de skrive i hånden, lave opgaver, svare på papir og sætte ind i mapper. Ellers ville jeg tabe dem.

AT LÆRE AT TÆNKE

Indholdet i de forskellige fag har i forløbet krydset hen over så forskellige delemner som tysk kultur og historie, ”ondskabens banalitet”, De ti Bud, lignelserne om Den barmhjertige samaritaner og Den fortabte søn, de gamle grækere, menneskerettigheder og ideologier.

Nora Krugs familiefortælling *Heimat*, der handler om skyld og ansvar, Adolf Eichmann, Martin Luther og den afro-amerikanske borgerrettighedsforkæmper Rosa Parks indgår også.

Tekster, stemmer og film. Masser af spørgsmål til elevens dialog med sig selv og med den anden. Altså sidemanden. *Hvad vil det sige at have dårlig samvittighed? Kan et menneske være helt uden samvittighed? Hvad er skyld? Kan man have skyld for noget, som en anden eller andre har gjort? Hvorfor eller hvorfor ikke?*

Den underliggende filosofiske ide for alle seks uger har været, at eleverne skulle lære at tænke sig om.

– Når man skal lære at tænke, er det vigtigt, at man har mulighed for at være i samtale med sig selv uden at blive forstyrret af andre, lød ét af dogmerne i ét af oplæggene.

– Det er samtidig vigtigt, at man kan afprøve sine tanker i samtale med andre, der tænker noget helt andet. De andre kan være nulevende personer som er dagligt til stede, men det kan også være afdøde personligheder som fx Jesus og Muhammed, Yasser Arafat eller Anne Frank.

– At lære at tænke og samtale handler om at udvikle sin samvittighed, sådan at man ved, hvad der er rigtigt at gøre, og hvad der er forkert.

FRIVILLIGT PRAKSISFÆLLESSKAB

For Keld Skovmand og Loa Bjerre har der været tale om at følge op på de pædagogiske, didaktiske og filosofiske tanker omsat til pædagogisk praksis og hverdagssprog omsat til fagsprog.

De arbejder på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, men er i en slags frivilligt praksisfællesskab med Michael Greis Andersen.

Michael har kendt Keld gennem mange

år, og de har ad flere omgange arbejdet sammen om praktiske undervisningsforløb.

– Det er en slags fri forskning, som jeg bruger min fritid på, fordi jeg ikke kan lade være, siger Keld, der også arbejder sammen med Lakshmi Sigurdsson fra Københavns Professions-skole om udgivelsesprojektet *Hannah Arendt. Pluralitet, pædagogik, praksis*. Observationerne på Odinskolen bliver brugt i en artikel, der indgår i denne publikation.

SAMTALENS TREDELING

Michael Greis har i forløbet arbejdet med det, som han og Keld kalder for samtaleens tredeling. Den stille, indre dialog, diskussionen med andre og at tænke med fortidens personer og fortællinger, forbilleder og skræmmebilleder.

En anden gennemgående ide i forløbet har været, at eleverne har skullet møde citater af Hannah Arendt, den tysk-jødiske filosof, som skrev om vrede og om tilgivelse, om skyld og samvittighed, om Jesus og Sokrates.

Det var Arendt, der skrev om ”ondskabens banalitet” i begyndelsen af 1960’erne i relation til retssagen om den tyske SS-officer Adolf Eichmann, der handlede ondt, men ikke forstod, at han gjorde det. Eichmann havde det overordnede ansvar for Holocaust, men fralagde sig det ved at henvise til, at han blot fulgte ordrer. Han blev dømt til døden.

Alle elever fik udleveret et hemmeligt citat på et stykke papir. En ”citavgave”, der højtideligt blev overrakt.

Først skulle de være i stille dialog med sig selv om citatet og mærke, hvad det gjorde ved dem. Derefter fik de en uge derhjemme i ro og fred for så at blive sat til-

Lærer Michael Greis Andersen ved smartboardet, som er det nærmeste han kommer digitale undervisningsmidler. Hans metoder og fravalget af computer er nøje overvejet.

Eleverne lytter og virker for en udenforstående forbavsende interesserede, når man tager de filosofiske emner og spørgsmål i betragtning.

fældigt sammen med en klassekammerat, som de skulle diskutere deres citat med.

ARENDT LEVER! DET ER SMUKT!

Inden samtalen fik eleverne ti minutter til at skrive tanker om citatet. Efter samtalen havde de ti minutter til at skrive, hvad de herefter tænkte om deres citater. Til sidst skulle de bringe samtalerne ind i klassens samtalefællesskab. Tankerne skulle offentliggøres.

Der var Hannah Arendt-citater om tænkning, om ondskab, om pluralitet, om magt, om natalitet, om uddannelse og opdragelse og om unikhed.

I samtalen efter timen er Michael tilfreds, Keld nærmest begejstret.

– Det er ret forbløffende og opløftende, hvad der kommer ud af det.

– Eleverne tænker faktisk! Det har en skønhed med filosofi i praksis på højt niveau. Arendt lever! Det er smukt! ▲

God energi i rummet

SAMMEN OM SKOLEN I ODENSE // Noget at bygge videre på, mener Dennis Vikkelsø.

TEKST Erik Schmidt
FOTO Dennis Vikkelsø

Der var god energi i rummet, da Odense Lærerforening sammen med Skoleafdelingen i Odense Kommune og Skolelederforeningen i Odense i december holdt en konference for skolernes tilidsrepræsentanter og skoleledere hen over to dage på Sinatur Storebælt.

Det var i hvert fald Odense Lærerforenings næstformand Dennis Vikkelsøs opfattelse.

– Jeg oplevede især under Alexander von Oettingens oplæg om skolernes frihedsmuligheder, hvilken energi der opstod i rummet, når vi kickstarter en debat om pædagogik og didaktik.

Blandt nogle af salens deltagere blev der også nærmest konkluderet, at vi måske i en travl hverdag for ofte kommer til – ubevidst – at undertrykke samtaler om pædagogik og didaktik.

– Det er i hvert fald en fin erkendelse at tage med hjem fra konferencen og gøre noget ved, mener Dennis Vikkelsø.

DEN LOKALE PENDANT TIL "SAMMEN OM SKOLEN"

Konferencen var den første af sin art i et forsøg på at sparke gang i et tværgående samarbejde om skolen i Odense, en lokal pendant til det formaliserede nationale samarbejde "Sammen om

Konferencen blev indledt af arrangørerne, der skiftedes til at introducere oplæggene.

Efter de tre oplæg, blev hvert tema drøftet ved bordene.

skolen", som tidligere børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil tog initiativ til.

Formålet med konferencen var både at få drøftet nogle vigtige tværgående emner og at undersøge mulighederne i den form for samarbejde.

Allerede i foråret '22 tog Odense Lærerforening kontakt til Skoleafdelingen i Odense Kommune om muligheden for at afholde en fælles konference.

– Det blev kun mødt positivt, og vi begyndte så småt at udveksle ideer, fortæller Dennis Vikkelsø.

– Vi inviterede også Skolelederforeningen ind i planlægningen, og på den måde kom vi automatisk til at sondere mulighederne for etableringen af vores eget lokale "Sammen om skolen".

Programmet blev fastlagt med udgangspunkt i nogle fælles vigtige temaer: TR-skoleleder-samarbejdets muligheder, lærerrekruiteringsudfordringerne og frihedsdagsordenen for folkeskolen. Danmarks Lærerforening har støttet med midler.

Gruppen består af formand og næstformand fra Odense Lærerforening, Charlotte Holm og Dennis Vikkelsø, formand og næstformand fra Skolelederforeningen, Simon Hempel-Jørgensen og Finn Holm Ewald, samt skolechef Nikolaj Juul Jørgensen og pædagogisk chef Michael Plauborg Jensen fra Odense Kommune.

FORSKELLIGE SAMARBEJDSOPGAVER KALDER PÅ FORSKELLIGT TR-LEDER-SAMARBEJDE

Konferencen blev indledt fælles af arrangørerne, der skiftedes til at introducere oplæggene. Efter de tre oplæg, blev hvert tema drøftet ved bordene, hvor gode pointer blev delt og sendt tilbage til arrangørgruppen.

Søren Smedegaard, der er chef for Læreruddannelsen i Odense, gav nogle perspektiver på de lærerrekruiteringsudfordringer, der venter forude.

– Vi står over en rekrutteringsudfordring til skolerne, der kommer til at ramme os ganske alvorligt, hvis ikke vi sætter den rette handling bag – helst i går!

Det var Smedegaards hovedbudskab.

Også TR-skoleleder-samarbejdet blev der via Tina Øllgaards forskning i området sat fokus på.

– Flere af os bemærkede, hvordan hun enkelt fik illustreret, hvordan forskellige samarbejdsopgaver kalder på forskelligt TR-leader-samarbejde, siger Dennis.

– Det gjaldt lige fra de opgaver, der tydeligt placerer TR og leder på hver side af bordet med modsatte interesser over til det samarbejde, der opløser rollerne for en stund og mere kan karakteriseres som et arbejdsfællesskab.

– Det gav i hvert fald en optik til at kunne tale om forskellige samarbejdsformer hjemme på skolen.

Dennis Vikkelsø er meget tilfreds med det første store samarbejdsprojekt af sin art.

– Nu har vi haft en rigtig god konference – måske som en ny referenceramme for samarbejdet. Der er i hvert fald noget at bygge videre på, mener Dennis Vikkelsø.

– Og behandlingen af de tre temaer gav os også noget konkret med hjem, som kan indgå i de kommende drøftelser. ▲

Skolelæreren er samfundets joker

LÆREREN // En undersøgelse af brugen af udtrykket 'civil ulydighed' på folkeskolen.dk afslører noget om, hvad der er særligt for lærergerningen.

TEKST Ingrid Ank

KLUMME
SPADEN

I 2020 satte jeg mig for at undersøge 'civil ulydighed' i den danske folkeskole. Ikke i praksis, men på skrift og online. Nærmere bestemt undersøgte jeg brugen af udtrykket 'civil ulydighed' på folkeskolen.dk – og jeg sammenlignede med

to andre medier for to andre store grupper offentligt ansatte, sygeplejersker og socialpædagoger.

Det kom der en forskningsartikel ud af, som nu udkommer i en antologi fra Aarhus Universitetsforlag (Åndsfrihed i det moderne samfund, Ove Korsgaard og Michael Agerbo Mørch, red.).

Resultatet lød: Skolelærere er meget mere glade for 'civil ulydighed' end andre faggrupper. Hvorfor mon?

På folkeskolen.dk optræder udtrykket 'civil ulydighed' i 70 af de tilgængelige artikler og indlæg, mens det på sygeplejersken.dk optræder tre gange og på 'Socialpædagogen online' kun én gang.

70 artikler er selvfølgelig ikke mange for et fagmedie, der udgiver så meget, som folkeskolen.dk gør. På den anden side så er forskellen i forhold til de to andre medier ret markant, især taget i betragtning af, at også sygeplejersker og socialpædagoger er og har været udsat for et stort arbejdspress, et voksende dokumentationskrav og kortere og kortere tid til kontakt med og omsorg for de mennesker, det handler om. Også sygeplejersker og socialpædagoger kan have grunde til at rejse kritik.

MAN SKAL OGSÅ HOLDE DE LOVE, MAN IKKE KAN LIDE

Og det gør de jo også. Men der bliver ikke – som på folkeskolen.dk – peget på 'civil ulydighed' som 'løsningen på problemet'. Og – må man retfærdigvis tilføje – det er 'civil ulydighed' da virkelig heller ikke: Det er snarere sidste desperate udvej, når alle andre muligheder for at få magthaverne i tale forgæves er afprøvede.

For det må være en grundpræmis i et velfungerende demokrati, at man også

skal overholde de love, man er uenig i, og at uenighed med en bestemt lov ikke berettiger til at bryde den.

Meget få love – jeg kan kun lige komme i tanke om hasteloven 12. marts 2020 i forbindelse med coronapandemien – bliver vedtaget enstemmigt, men det ville jo føre til et samfund i total opløsning, hvis vi godtog eller viste sympati for, at man kun overholdt de love, man selv ville stemme for: Man kan ikke nøjes med at overholde de love, man kan lide.

Og det er jo netop én af de ting, eleverne skal lære i skolen. Det er én af de ting, folkeskolelærere – i kraft af at skulle forberede eleverne til "et samfund med frihed og folkestyre" – har som deres særlige opgave at lære eleverne.

SKOLELÆREREN ER SAMFUNDETS JOKER

Men når jeg alligevel egentlig blev vældig opløftet af at læse de 70 indlæg på folkeskolen.dk, hvori der flere steder blev direkte opfordret til 'civil ulydighed' eller skrevet om, at 'civil ulydighed' jo kunne blive en nødvendighed (fx i indlæg i relation til folkeskolereformen), så tror jeg, det skyldes, at læreren også er en slags 'samfundets joker'. I hvert fald ideelt set.

En joker er en, der befinder sig i reglerens grænseområde, og her i dette område har også skolelæreren hjemme. For læreren skal både lære eleverne at holde loven og at lave den, og han/hun skal ikke kun forberede eleverne til et samfund med folkestyre, men til et samfund med frihed og folkestyre.

Denne frihed betyder både, at eleverne skal lære, at man godt kan blive ved med at kritisere reglerne, efter de er vedtaget – og måske dermed medvirke til, at de bliver lavet om.

Og friheden betyder også, at eleverne skal lære, at nogle gange er det minoriteten, der viser sig at være dem, vi bør lytte til. Eller som filosofen Henry David Thoreau (fra hvem begrebet 'civil ulydighed' stammer) skriver: "... for øvrigt udgør hvem som helst, der har mere ret end sin næste, allerede en majoritet på én person."

I min artikel dykker jeg ikke kun ned i folkeskolen.dk, men også i begrebet 'civil

ulydighed', og her trækker jeg særligt på – udover Thoreau – tanker fra filosofen Hannah Arendt. Hun forekommer mig at være en af de vigtigste filosoffer at lytte til i dag med hendes udvidede opmærksomhed på enhver tendens til totalitarisme og meningsstyranni.

Mens Thoreaus tanker om civil ulydighed, hvis man tager ham (for) alvorligt, fører os i retning af samfundets opløsning, fordi han grundlæggende mener, der er en konflikt mellem individ og samfund, så placerer Arendt konflikten i os selv: Som frie, tænkende mennesker er vi altid både inden for og uden for samfundets fælles regler – og sådan skal det være. Som del af et samfund skal vi selvfølgelig kunne indordne os under de fælles regler, men vi skal ikke af den grund holde op med at tænke selv.

Læreren indtager her en særlig rolle som dobbeltformidler eller samfundsjoker: Sammen med læreren skal eleverne både øve sig i at forstå fællesskabets spilleregler og kunne lege, at det hele også kunne være anderledes. I filosofisk forstand skal skolelærere derfor helst være lidt 'på kant med loven'.

ER LÆREREN SOM SAMFUNDSJOKER PÅ RETUR?

Jeg tror, 'begejstringen' for civil ulydighed siger noget væsentligt om lærergerningen og om lærerens selvforståelse.

Som lærer er man ikke bare del af velfærdsstatens arbejdshær, man er også en nøglefigur i forhold til at støtte eleverne i at kunne leve tænksomme, frie og (helt sikkert også) konfliktfyldte liv i det fælles samfund.

Man kan så spørge – men det må blive en anden undersøgelse – om læreres selvforståelse som 'samfundsjokere' i dag er på retur. Jeg håber det ikke.

Antologien 'Åndsfrihed i det moderne samfund' udkom på Aarhus Universitetsforlag den 24. november 2022. ▲

SPADEN er en ny klumme, som skrives af fremtrædende pædagogiske meningsdannere, filosoffer eller forskere med engagement i folkeskolen. Teksten her har tidligere været bragt på Folkeskolen.dk.
INGRID ANK er leder af Grundtvig Akademiet og formand for foreningen Åndsfrihed

Børn, lærere, forældre og en god skoleleder er de bedste til at skabe deres egen skole"

Statsminister Mette Frederiksen i sin nytårstale citeret fra Folkeskolen.dk, 2. 1. 2023

Regeringen vil købe en helligdag, men kun betale for en hverdag."

FH-formand Lizette Riisgaard, 28. 1. 2023 på sin blog på fho.dk/blog

SKOLEBIBLIOTEKETS DERROUTE

"Engang stod skolebibliotekerne i egen ret. Nu er vi puljet sammen med læse-, matematik- og it-vejledere, og selv ikke kulturministeren har lyst til at besøge os!"

Formanden for Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre, Klaus Svensson, Altinget 6. 2. 2023

RETSLØS TILSTAND

"Lærerne oplever at være i en retsløs tilstand. Sat på spidsen oplever lærere, at elever og forældre råber overgreb eller krænkelser den ene dag, og næste dag er man fyret".

DLF-formand Gordon Ørskov Madsen, Folkeskolen.dk, 20. 1. 2023

INKLUSION FREMMER HVERKEN LÆRING ELLER TRIVSEL

"At inkludere børn med særlige behov i almindelige skoleklasser forbedrer ikke børnenes læring eller trivsel. Det gør i sig selv hverken fra eller til, viser et nyt meta-studie."

Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, VIVE, dk, 2. 12. 2022

PENSIONIST – ELLER SNART PENSIONIST?

I Fraktion 4 hygger vi os i et godt socialt samvær. Vær med og få mere for dit medlemskab af DLF.

Arbejdsområder: Mødeaktiviteter for medlemmer af Fraktion 4, udflugter, rejser, deltagelse i Det fynske Pensionistforum.

AKTIVITETSKALENDER FOR FRAKTION 4 – FORÅR 2023

MARTS	28. Leif Romsø Hansen: Romsø – om livet på en ø i Storebælt
APRIL	25. Almaz Mengesha: Ind til benet! En etiopisk kvindes historie
MAJ	30. Forårsudflugt til museet FLUGT og museet for OTTO FRELLO

• Tilmelding til møder på Skt. Klemensskolen senest fredagen før til: pensionister082@dlf.org

Du kan se hjemmesiden med aktiviteter for Fraktion 4 på www.odenselaererforening.dk/om-olf/pensionister

Som medlem af Fraktion 4 holdes du løbende orienteret om aktiviteter via mails. HUSK derfor at oplyse din mailadresse til Odense Lærerforening.

DIGITALT BENSPÆND

"- Jeg vil godt opfordre til, at undervisningen som hovedregel er analog. Og digital, når det kan begrundes. Så lav det benspænd for jer selv og overvej, om det kan begrundes.

- Hvis ikke det kan begrundes, så sluk skærmen, og se hinanden i ansigtet, lyder det.

Kigger man i regeringsgrundlaget, står det da også skrevet, at regeringen ønsker en diskussion om, hvordan man forhindrer børn i at tilbringe for meget tid bag en skærm. Det skriver avisen.

Gordon Ørskov Madsen, formand for Danmarks Lærerforening, kan sagtens se meningen med Tesfayes opfordring, siger han. Og han er enig i, at man bør begrænse brugen af digital undervisning."

Børne- og undervisningsminister Mathias Tesfaye i Politiken og refereret på Altinget 22. 1. 2023

UDVIDEDE FRIHEDSGRADER

"Skoler og kommuner skal også i det kommende skoleår have udvidede frihedsgrader. Det giver skolerne mulighed for at prioritere de indsatser, som giver fagligt og pædagogisk mening lokalt.

Samtidig fjernes kravet om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en udviklingsplan for de skoler, der er omfattet af udviklingslisten."

Pressemeddelelse fra Børne- og Undervisningsministeriet, 23. 2. 2023

UKRAINSKE SKOLEBØRN SKAL UD PÅ SKOLERNE

"(...) Der er flere årsager til, at de ukrainske skolebørn nu skal ud i almindelige klasser.

En af årsagerne er, at børnenes situation har ændret sig markant i takt med krigens udvikling. Børnene har ikke udsigt til at vende tilbage til Ukraine lige foreløbigt, og derfor skal deres skolegang i Danmark gentænkes.

Derudover går det langsomt for de ukrainske børn at lære dansk, når de kun går i klasse med hinanden. (...)

Fyens Stiftstidende, 24. 2. 2023

SF UDE AF SKOLEFORLIGET

"SF får ikke lov til at vende tilbage til folkeskoleforligskredsen på Christiansborg. For mindst ét parti har valgt at sige nej til SF's ønske om at genindtræde i forligskredsen, bekræfter Jacob Mark over for Folkeskolen."

Folkeskolen.dk, 23. 2. 2023

HALVDELEN AF BØRN MED AUTISME HAR UFRIVILLIGT FRAVÆR

"På få år er antallet af børn med autisme, der ikke går i skole på grund af mistrivsel, eksploderet. Ny undersøgelse viser, at 49 procent af børnene har ufrivilligt fravær.

Det har store konsekvenser for både barnet og resten af familien, fortæller flere familier til Skolemonitor."

Politiken Skolemonitor, 18. 12. 2022

Vi ved jo godt, at ægte kreativitet bygger på, at vi tager det frem, som vi har glemt. Nu byder de pædagogiske læringscentre ind med en aldeles god idé: Genindfør skolebiblioteket. Jamen, det er jo det. Gør det!"

Rektor Lene Tanggaard på sin facebookprofil, 6. 2. 2023

Formand Birgit Sørensen
og næstformand Allan
Kudsk Winther Petersen.

Glidende fornyelse

KOLONIERNE // 450 børn kommer hvert år på sommerferie på én af Opads kolonier. – Men vi har brug for flere unge kolleger for at sikre en glidende fornyelse af personalet, siger Birgit Sørensen, der er Opads formand.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Der er sket meget, siden foreningen ”Opad” i 1904 blev grundlagt og senere drevet af særligt engagerede lærere med stærke sociale idealer fra kommuneskolerne i Odense.

Dengang kom foreningens aktiviteter og særligt feriekolonierne ofte underernærede og syge børn til gode.

Velfærden har dog ændret på den sag. I dag er Opad-kolonierne i princippet for elever der ellers ikke ville komme på ferie. Grundideen er stadig, at børn med særlige behov kommer i første række.

Lærere har alle årene været en vigtig del af Opads historie, selv om det er Odense Kommune, der ejer bygningerne. Og sådan er det stadig.

HAR BRUG FOR UNGE LÆRERE

Også i dag er det lærere, der lægger den pædagogiske tone og brikkerne til et ret omfattende logistisk puslespil, når planerne for skoleelevernes sommerophold på feriekolonierne i Hasmark og Jørgensø på Nordfyn og på Fanø lægges.

Men nu går Opads bestyrelse i brechen for at få flere yngre lærere til at melde sig som pædagogiske medhjælpere en uge i sommerferien og på den måde kæde

lysten til at gøre noget for børn sammen med en god ramme for egen sommerferie ved havet.

– Vi har brug for flere unge kolleger for at sikre en glidende fornyelse af personalet, siger Birgit Sørensen, der er Opads formand.

450 børn vil på den måde fortsat kunne komme på sommerferie på én af kolonierne, og det koster kun 250,- kr.

SOM AT VÆRE I EN FERIEBOBLE

Én af de nyere og yngre lærere, der er aktive i Opad er, Allan Kudsk Winther Petersen, som til daglig er lærer på Rosengårdsskolen. Han har været med i fire år og er næstformand i bestyrelsen.

De tre seneste somre har han været holdleder for hold 3 på Fanø-kolonien, der er for elever fra 6-10. klassetrin.

– Der er en særlig stemning på sådan en koloni, for jeg har min kone og vores to drenge på 4 og 7 år med, så vi er også på ferie sammen.

– Vi sætter os ind i en bus og kommer langt væk fra alt, og det er ligesom at være i en ferieboble.

– På kolonien er der en fast dagsrytme. Alle ved, hvornår vi står op, hvornår der er mad, og hvornår det er sengetid. Telefonerne skal blive på værelserne, som er lukket af i løbet af dagen.

Når eleverne er landet sker der, ifølge Allan tit det, at paraderne falder, og facaderne forsvinder, når børnene og de unge slapper af, og der bliver dannet mange venskaber.

I år har han selv problemer med at være holdleder for hold 3, fordi han skal to måneder til USA.

– Jeg har taget ”orlov”. Men så er det op til mig at finde en afløser. Vi sætter selv holdet.

KENDER HINANDEN

Formand Birgit Sørensen er til daglig konsulent i lærerforeningens kreds 80, der omfatter Fåborg-Midtfyn, Kerteminde og Nyborg.

Hun har som lærer været med på pige-kolonien i Jørgensø i en lang årrække, og for omtrent 10 år siden overtog hun formandsposten.

Der er i alt 16 hold med fem pædagogisk ansvarlige voksne til ca. 30 børn fordelt på flere uger i ferien. Der skal derfor regelmæssigt rekrutteres nye sommerferieansatte med pædagogiske kompetencer.

– De 16 hold med hver fem pædagogisk ansatte er ret selvkørende. Tit kender de enkelte hinanden godt eller er venner, og så sker det somme tider, at et helt hold stopper på én gang. Det er ret mange, og det gør det også lidt vanskeligt at overleve erfaringer. Derfor vil vi helst have lidt mere flow på voksensiden.

AT GØRE EN FORSKEL FOR BØRN

Birgit Sørensen havde tidligere sine egne børn med på kolonien i Jørgensø, og for hende var opholdet også en ferie.

– For mig er det vigtigste at gøre en forskel for børnene og at kunne tilbyde en god voksenramme. Men vi syntes selv, vi var på ferie. Vi var som regel sammen med venner på et hold, så vi hyggede os også.

Når børnene var lagt i seng, sad vi tit og snakkede til langt ud på natten.

Odense Kommune ejer bygningerne og giver et årligt driftstilskud til foreningen på 3 mio. kr. Opad tager sig til gengæld af drift og indvendigt vedligehold, og bestyrelsen ansætter også personalet og lejer uden for sæsonen bygningerne ud til lejrskoleaktiviteter.

Man kan ikke sige, at jobbet er særlig godt lønnet, for man får kun 500,- kr. om dagen, så det hjælper med en idealistisk tilgang.

– Til gengæld får man opholdet gratis, og vi har folk i køkkenet til at lave god mad.

Interesserede lærere og pædagoger er meget velkomne til at kontakte Opad via www.foreningen-opad.dk ▲

BAGSMÆK

Fyret for ikke at være sjov på arbejdet

Der findes kolleger, der ikke gider at deltage i sociale begivenheder – også i skolen.

Det er i én eller anden grad en privat sag, om man har lyst til det, men for en konsulent ved Cubik Partners i Paris endte det med en fyreseddel, skriver Denoffentlige.dk

Ikke fordi Mr. T, som han blev kaldt, ikke ville deltage i sociale begivenheder som fx en julefrokost, men fordi han ikke var "sjov nok" på arbejdet.

Lyder det skørt? Ja, men sagen er endt ved den franske højesteret, for manden ville ikke finde sig i at blive fyret af den grund.

Mr. T ville ikke deltage i sociale arrangementer og blev fyret, fordi han ikke var sjov nok på arbejde.

MODELFOTO: Erik Sch.

Fyringen var begrundet med "professionel inkompetence", men ifølge Mr. T's advokat indebar begivenheder ved seminarer og sociale weekendarangementer "overdrevent alkoholindtag" og "promiskuitet".

Mr. T forklarede i retten, at den "sjove" kultur i virksomheden involverede "ydmygende og anmassende praksisser".

Det inkluderede blandt andet grove kælenavne, at blive tvunget til at dele seng med en anden medarbejder i forbindelse med arbejde, samt imitationer af seksuelle handlinger.

Den franske højesteret gav Mr. T ret til ikke at deltage i sociale aktiviteter.

Kilde: Den Offentlige.dk

Odense Lærerforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Claus Holm Thomsen
Chefkonsulent

Bo Tryggedsson
Konsulent

Tine Skov Hansen
Sekretær

Mette Lund Kieler
Sekretær

Fællespisning på Rådhuspladsen

Københavns daværende overborgmester

Egon Weidekamp.

FOTO: Public domain

I 1986 anmodede teatergruppen Dansk Undergrunds Consortium om tilladelse til en happening på Rådhuspladsen i København, hvor de ville opstille et bord og arrangere fællespisning. Københavns Politigodkendte naturligvis deres ønske uden at lægge mærke til, at der manglede et 's' i anmodningen, så de havde givet tilladelse til fælles-pisning og ikke fælles-spisning.

Dermed var der grønt lys til de unge aktivister, som stillede sig op og tissede på Københavns Rådhus' sokkel med tilladelse fra politiet under mottoet "Weide pisser på de unge, de unge pisser på Weide".

Kilde: Facebooksiden "Unyttige historiefacts"